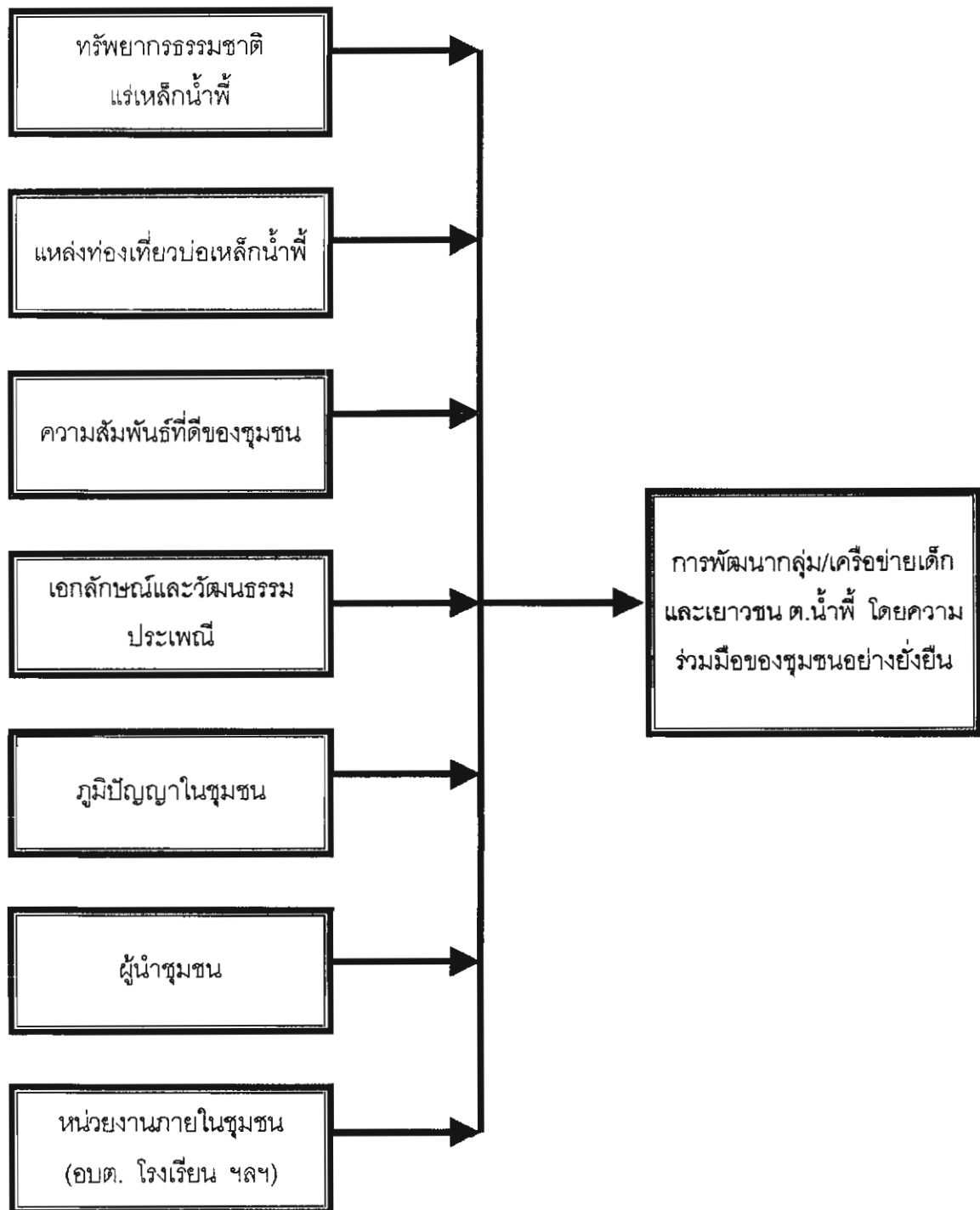

แผนภูมิที่ 1 สภาพและศักยภาพที่เอื้อต่อการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชน
ตำบลน้ำพี

สภาพและศักยภาพที่เอื้อต่อการพัฒนากลุ่มเด็กและเครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้ มีสภาพทรัพยากรแร่เหล็กล้ำฟ้าเป็นทุนเดิมอยู่ในพื้นที่ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และมีสถานที่ท่องเที่ยว คือ พิพิธภัณฑ์บ่อเหล็กล้ำฟ้าแห่งเดียวในโลก จึงทำให้สังคมในชุมชนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวโดยคนในชุมชนจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาช้านาน มีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเหมือนกัน ในชุมชนจะมีภูมิปัญญาในท้องถิ่นหลากหลายในด้านต่างๆ ซึ่งจะมีความเชื่อมโยงกันระหว่างผู้นำและชุมชน ผู้นำในชุมชนเห็นความสำคัญในการร่วมกันพัฒนาในด้านต่างๆ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอย่างดี ด้านการให้ทักษะอาชีพ การเพิ่มเติมทุนเสริมด้านงบประมาณ และมีหน่วยงานที่อยู่ในชุมชน มีการเชื่อมโยงความช่วยเหลือต่อการพัฒนากลุ่มและเครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้โดยความร่วมมือของชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนของคนในชุมชนในที่สุด

ตอนที่ 3 จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของชุมชนมีผลต่อการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาข้อมูลของชุมชน ทำให้สามารถวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง และสภาพปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนากลุ่มและเครือข่ายเด็กและเยาวชนดังนี้

จุดแข็ง

ในชุมชนมีภูมิปัญญาในท้องถิ่น และกลุ่มอาชีพ ผู้รู้ ที่พร้อมจะให้การสนับสนุน และเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาและร่วมแก้ไขปัญหากับกลุ่มเด็ก โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เด็กสนใจทำกิจกรรม เช่น การแปรรูปอาหาร การถนอมอาหาร การเพาะเห็ด การทำปุ๋ยหมัก การเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา มีกลุ่มผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการได้เข้ามารับรู้และมีส่วนร่วมในการเพิ่มเติมเสริมให้แก่กลุ่มเด็ก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล บัณฑิตอาสา การศึกษานอกโรงเรียน เกษตรตำบล ได้รับรู้ในช่วงการจัดเวที ซึ่งได้เชิญเข้าร่วมและได้มีส่วนร่วมในการเป็นพี่เลี้ยงที่ปรึกษา จะดูแลกลุ่มเด็กในชุมชน และกลุ่มเด็กและชุมชนมีความสัมพันธ์กันด้วยการร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถานที่สำคัญ เช่น โรงเรียน วัด ศาลาวัด พิพิธภัณฑ์บ่อเหล็กล้ำฟ้า หรือศาลาอเนกประสงค์ หรือการมีส่วนร่วมในงานบุญ งานประเพณี ของท้องถิ่น เช่น เป็นนางฟ้า – เทพบุตร ในงานตักบาตรเทโวประจำปี ร่วมกันทำกระทงถวายวัดในงานลอยกระทง การพัฒนารอบๆ บริเวณบ่อเหล็กล้ำฟ้า หรือร่วมเตรียมสถานที่ในงานนมัสการพระบรมไตรโลกนาถ (พระบาท สีสั่น) วัดน้ำพี้ กลุ่มเด็กจะรวมตัวกันไปร่วมงานด้วยความสนใจและเต็มใจ เพราะมีความสัมพันธ์

ใกล้ชิด ณ มีพื้นที่ใกล้เคียงกัน ชุมชนเห็นความตั้งใจของเด็กและเห็นกิจกรรมของกลุ่มเด็กในทางที่เป็นตัวอย่างที่ดี

แนวทางการเสริมจุดแข็ง

ผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดและดูแลสนับสนุนเพิ่มเติมให้แก่เด็ก เช่น ในหมู่ที่ 8 กลุ่ม 2 เพราะเห็นนางฟ้าแล้วกลุ่มเด็กไม่ได้จดบันทึกวิธีการทำ ผู้ใหญ่ก็แนะนำให้จดบันทึกและทำบัญชีและนำผลมาเปรียบเทียบผลผลิตในแต่ละวันและเสนอแนะวิธีการที่ดีกว่าที่ไม่ให้น้ำเข้าไปมากเกินไป ซึ่งมีผลดีต่อกลุ่ม หมู่ 8 เมื่อเด็กได้รับคำแนะนำและแนวคิดจากผู้ใหญ่ และนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและได้ปฏิบัติได้ผล ก็คือ ผลผลิตของเด็กก็ได้และดีขึ้น และชุมชน ผู้ปกครองสนับสนุนและให้กำลังใจเด็กในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อเด็กร่วมกิจกรรมทั้งกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมชุมชน

จุดอ่อน/ ปัญหาและอุปสรรคของชุมชน

ผู้ปกครองและผู้นำบางหมู่บ้านไม่เห็นความสำคัญ เช่น หมู่ 4 หมู่ 6 ไม่เห็นความสำคัญ เพราะคิดว่ากิจกรรมของเด็กจะทำอะไรได้คงไม่มีผลต่อชุมชนไม่เชื่อมั่นในตัวเด็ก คิดว่าไม่เกิดประโยชน์ เพราะไม่มีผลประโยชน์ให้เขาได้เก็บเกี่ยว

ชุมชนขาดงบประมาณมาช่วยในการสนับสนุนกิจกรรมบางกิจกรรมต้องใช้เงินงบประมาณบ้าง เช่น การสร้างโรงเรือนก็ต้องมีไม้ ไปตัดไม้ก็ต้องใช้รถขน รถก็ต้องใช้น้ำมันบ้าง

- เลี้ยงปลาก็ต้องหาบ่อเลี้ยง บ่อเลี้ยงก็ต้องใช้เงินซื้อ พร้อมพันธุ์ปลา

- การเพาะเห็ดก็ต้องมีเชื้อเห็ด มีแหล่งน้ำ หากแต่เงินงบประมาณไม่ได้ใช้จำนวนมาก แต่ก็มากสำหรับเด็ก

กิจกรรมบางอย่างยังขาดบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในชุมชนที่มาหนุนเสริมในเรื่องเฉพาะทาง เช่น เด็กในหมู่ 6 ต้องการเรียนคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้กับชีวิตประจำวัน วิชานาฏศิลป์ เพิ่มเติมจากที่เคยได้ศึกษามาเพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งต้องหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านมาสอนให้ความรู้โดยเฉพาะ

แนวทางการลดจุดอ่อน

เชิญผู้ใหญ่ในชุมชนมามีส่วนร่วมในการจัดเวทีทุกครั้ง เพื่อให้รับรู้ เด็กคิดอย่างไรและจะทำอย่างไรผู้ใหญ่จะได้เสนอแนะแนวคิดและให้เห็นและยอมรับความสำคัญของกลุ่มเด็ก เด็กร่วมกันระดมทุนในแต่ละหมู่และบริการจัดการเองโดยมีแกนนำเครือข่ายและผู้ปกครองเป็นผู้

เลี้ยง และคอยชี้แนะช่วยเหลือ เพื่อจะได้ร่วมกันตรวจสอบและดูแล้วว่าเหมาะสมหรือไม่เพียงใด
อีกทั้งคน 2 กลุ่มนี้เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับกลุ่มเด็กมากที่สุด และเพื่อให้รู้จักช่วยเหลือตนเองก่อนใน
ขั้นแรก ทีมงานร่วมกันประสานกับครู – อาจารย์ ในโรงเรียนและเชิญเข้าร่วมเวที เพื่อทราบความ
ต้องการของกลุ่มเด็กว่าจะช่วยจัดบุคลากรเฉพาะด้าน เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษและ
นาฏศิลป์ เพื่อจัดเป็นชมรมในโรงเรียน และจัดสอนเพื่อเด็กจะได้มีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างที่ต้องการ
และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และ ชุมชนร่วมสนับสนุนเมื่อเชิญผู้รู้และภูมิปัญญาเข้า
ร่วมเวทีแล้วได้ทราบความต้องการของกลุ่มเด็กที่สนใจ เช่น ใครสนใจการแปรรูปอาหารก็จะไป
หากกลุ่มแม่บ้านหมู่ 1, หมู่ 2 ซึ่งจะมีคุณจุฬาลักษณ์ คุมบุญเย็น เป็นผู้สอน อุปกรณ์การสาธิต
ให้เด็กมาหาเอง และให้ลงมือปฏิบัติร่วมกันกับผู้สอนแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติปรับปรุง
ชิ้นงานของตน ซึ่งการได้ร่วมกิจกรรมนี้ เด็กจะได้ความรู้วิธีการทำแล้วยังได้ความสัมพันธ์กับ
ผู้ใหญ่และเพื่อน เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์
และรู้จักแสดงออกในทางที่ถูก

ซึ่งในกลุ่มอื่นๆ ก็เช่นกัน กลุ่มที่ต้องใช้การสาธิตและทดลองปฏิบัติ

1. การเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง
2. การเพาะพันธุ์เห็ด
3. การทำนุ้ยหมัก
4. การทำถั่วเคลือบ
5. การเพาะปลวก
6. การทำขนมสอดไส้และขนมไทย

ซึ่งเกิดกระบวนการคล้ายๆ กัน เมื่อเชิญผู้รู้ภูมิปัญญามาให้ความรู้ แล้วเด็กจะกล่าว
ขอบคุณผู้ที่ให้ความรู้และเกิดความสัมพันธ์ที่ประทับใจกันทั้ง 2 ฝ่ายเช่นกัน

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนามากลุ่มเครือข่ายเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาอุปสรรคทั้งกลุ่มเด็กและเยาวชน
รวมถึงศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาอุปสรรคของชุมชน สามารถสรุปข้อมูลร่วมกันจากเวที เนื่อ
หาแนวทางการพัฒนามากลุ่ม / เครือข่ายของเด็กและเยาวชน ซึ่งเกิดจากการร่วมกันของหลาย ๆ
ฝ่ายในชุมชน โดยได้แนวทางพัฒนาดังนี้

4.1 แนวทางในการพัฒนากลุ่มเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้

1. ร่วมประชุมชี้แจงในที่ประชุมของผู้นำชุมชนที่เป็นทางการ เพื่อบอกให้ทราบว่าทีมฯ จะเข้ามาศึกษากลุ่มเด็ก เยาวชนในตำบล และให้ผู้เฒ่าได้รับรู้และขอให้แจ้งให้เด็กแต่ละหมู่บ้านได้ทราบว่า จะมีโครงการเข้ามาวิจัย

2. จัดเวทีย่อย 8 หมู่ โดยการกำหนดวันและเวลาตามแผนปฏิบัติการชี้แจงกับผู้นำชุมชน เพื่อการมีส่วนร่วม เพื่อหาแกนนำในแต่ละหมู่ รวม 20 คน ซึ่งมีผู้นำชุมชน และผู้ปกครองได้เข้าร่วม ในการจัดเวทีซึ่งการจัดกิจกรรมในแต่ละเวทีมีกิจกรรมการกำหนดกิจกรรมดังนี้

2.1.1 การละลายพฤติกรรม โดยเล่นเกมจับคู่ และได้เป็นชื่อกลุ่มสีที่เป็นดอกไม้

2.1.2 ให้เด็กที่ได้กลุ่มสีเดียวกันอยู่ด้วยกัน ทำความคุ้นเคยกัน

2.1.3 แจกใบงานเป็น หัวข้อให้ร่วมกันคิดว่าในชุมชนมีใครบ้างและอยากให้ชุมชนในอนาคตเป็นอย่างไร

2.1.4 ให้เวลาระดมความคิดและใช้ Mine mapping

2.1.5 เด็กแต่ละกลุ่มมานำเสนอ แนะนำตนเองและสมาชิกกลุ่มนำใบงานนำเสนอ

2.1.6 ทีมวิจัยแนะนำตัวและเชิญกลุ่มเด็กเดิมมาแล้ว ประสพการณ์ที่ได้เข้าโครงการ การจัดการสวัสดิการเพื่อเด็กทุกวัยทำให้เด็ก ๆ ในกลุ่มฟัง

2.1.7 ให้เด็กได้เสนอคนที่จะเป็นแกนนำกลุ่มเครือข่ายในหมู่ของงานโดยหมู่ละไม่เกิน 2-5 คน/หมู่

2.1.8 เล่นเกมนัดหมายการเข้าร่วมเวทีกลาง เฉพาะแกนนำของเครือข่ายเด็กที่ได้จากเวทีในแต่ละครั้ง รวม 8 ครั้ง

3. จัดเวทีกลางของกลุ่มแกนนำ เครือข่ายเด็กและเยาวชน เพื่อหาแนวทางในการทำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาครอบครัว แบบสัมภาษณ์ โดยมีกิจกรรมดังนี้

3.1.1 จัดละลายพฤติกรรม

3.1.2 รวมกลุ่มเป็นกลุ่มเดียว

3.1.3 จัดโครงสร้าง การบริหารจัดการกลุ่มในรูปของคณะกรรมการ และเลือกประธาน, เลขานุการ, เหรัญญิก, ปฏิคม ซึ่งผลจากเวทีนี้ได้มีการกำหนดโครงสร้างการบริหาร ดังนี้

1. ด.ญ. สุภาภรณ์	แสนร่ำพรรณ	หมู่ 2	ประธานกลุ่ม
2. ด.ช. กฤษณะ	แก้วอาณา	หมู่ 8	รองประธาน
3. ด.ญ. ศิริประภา	มีสิงห์	หมู่ 7	เลขานุการ
4. ด.ญ. ศศิมา	แป้นตันหมู่	หมู่ 2	เหรัญญิก
5. ด.ญ. ศิริวรรณ	จันทับทอง	หมู่ 3	ปฏิคม

กำหนดบทบาทและหน้าที่ที่รับผิดชอบ และลงมือออกสำรวจข้อมูลตามแบบที่ร่วมกันออกแบบ เป็นเรื่อง หนึ่งในการจัดเวทีกลางนี้ได้มี ผู้รู้ ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้สนใจ เข้าร่วมเวทีด้วย

- ข้อมูลส่วนตัว
- ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว
- ข้อมูลการศึกษา
- ปัญหาที่ตนเองพบ จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง
- การวางแผนการของอนาคต
- การใช้เวลาว่างทำอะไร โดยแกนนำ 1 คน ต่อสมาชิก 12 คน
- ทีมงานได้นั่งย่ำถึงเทคนิค การใช้คำถามเพื่อให้ผู้ตอบสามารถอย่างตรงไปตรงมาได้

4. จัดเวที นำข้อมูลมาสังเคราะห์ร่วมกันระหว่าง ทีมวิจัย ผู้นำชุมชน ผู้ทรงภูมิปัญญา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน

5. จัดเวทีกลางของเด็กกระตือรือร้นความคิดทั้งเด็กและผู้ใหญ่ว่า “ผู้ใหญ่จะสนับสนุนเด็กได้อย่างไร” ได้คำตอบว่า ผู้ใหญ่จะช่วยเหลือเด็กได้โดยการสนับสนุนด้าน

- การเป็นพี่เลี้ยงให้แก่กลุ่มเด็ก
- เป็นภูมิปัญญาให้ความรู้แก่เด็ก
- สนับสนุนงบประมาณบ้างเล็กน้อย
- สนับสนุนสถานที่ ในการจัดเวทีและจุดประชุมของกลุ่มเด็ก

ซึ่งในการจัดเวทีจะมีเด็กที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวน 208 คน เป็นวัยที่มีอายุ 7-25 ปี และส่วนใหญ่ เด็กที่ ช่วง 10-15 ปี จำนวน 210 คน ซึ่งเข้ามาร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ

6. แกนนำหาเครือข่ายและนำแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพเดิมของเด็กทั้งกลุ่มเดิมและกลุ่มเครือข่าย โดยให้ข้อมูลสัมภาษณ์แบบเจาะลึกข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง, ประวัติส่วนตัว, การศึกษา,

ความสัมพันธ์กับครอบครัว, การวางแผนอนาคต, ชีวิตประจำวันที่แสดงความต้องการ, การใช้เวลาว่างว่างทำอะไร

7. จัดเวทีกลางและได้ข้อสรุปแนวทางการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยได้ร่วมกับองค์การชุมชนซึ่งมีความสัมพันธ์กัน โดยเด็กและผู้ใหญ่ได้นำเสนอ

7.1 เด็กอยากให้ผู้ใหญ่สนับสนุนเรื่อง

1. การเป็นผู้ให้การศึกษา
2. การเป็นตัวอย่างที่ดี
3. เป็นฝ่ายให้การสนับสนุนเรื่องสถานที่ในการจัดกิจกรรม
4. เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณบ้าง
5. เป็นผู้สนับสนุนยานพาหนะ

และผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กเป็น

1. เป็นเด็กที่ดีที่คุณภาพ
2. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
3. รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
4. รู้จักช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวและชุมชน
5. ปลอดภัยจากสิ่งเสพติดทุกชนิด

เมื่อเด็กและผู้ใหญ่ได้นำเสนอสิ่งที่ต้องการของเด็กและผู้ใหญ่แล้วทีมงานขอให้เด็กเสนอองค์การชุมชนที่น่าจะช่วยในการสนับสนุนว่าเมืองครไต่บ้าง เด็กระดมความคิดเห็นและได้ข้อสรุปดังนี้

1. กลุ่มผู้นำ คือ ผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในชุมชน กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ทรงคุณวุฒิ, เกษตรตำบล, กศน., เคนะกิจ, เทคโนโลยีชุมชน, บัณฑิตอาสา, พัฒนาการ
2. กลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้แปรรูปอาหาร กลุ่มเกษตรพื้นบ้าน กลุ่มทอผ้าพื้นบ้าน กลุ่มผลิตภัณฑ์จากลูกค้าประจำแะเหล็กน้ำพี้
3. ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รู้ ตามที่เด็กสนใจ ในการเสาะแสวงหาเพื่อเพิ่มเสริมกิจกรรมกลุ่มของเด็ก
4. เด็กเสนอให้ทีมวิจัยพาไปศึกษาดูงานโดยเด็กเสนอร่วมกับ ผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครอง และพี่เลี้ยงโดยตัวเด็กจะเลือกจะไปที่ไหนและเลือกตัวแทนหมู่ละ 10 คนไป ศึกษาดูงาน โดยผลจากการทำกิจกรรมเด็กได้กำหนดสถานที่และไปศึกษาตามสถานที่ต่อไปนี้

จุดที่ 1 ดูงานการทำรากไม้มาแปรรูปเป็นเครื่องใช้ และวิธีทำพืชมเส่นน้ำที่หมู่ที่ 6 ต.น้ำพ อ.ทองแสนขัน ซึ่งตัวแทนเด็กหมู่ที่ 1จะเป็นผู้กล่าว แสดงความขอบคุณและซักถาม และมอบ ของชำร่วยเป็นที่ระลึก

จุดที่ 2 ไร่สวนผสม ของ ป้าน้อย (ป้ามารศรี) ต.วังดิน อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์ ไปศึกษา การให้น้ำระบบหยด และตอกิ่ง การทาบกิ่ง การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ แบบผสมผสาน และการใช้สารสะเดากำจัดศัตรูพืชอีกทั้งการปลูกผลไม้ส่งออกฤดูกาล ในจุดนี้ตัวแทนหมู่ที่ 3 ได้ กล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกให้แก่เจ้าของสถานที่

จุดที่ 3 การปลูกยางพาราที่ศูนย์พัฒนาภาคเหนือ สามารถนำยางพาราที่ปลูกในภาคใต้มา ปลูกในภาคเหนือ และการทดลองปลูกเป็นผลิดที่น่าสนใจและไปดูการเลี้ยงกวาง การเพาะ ปลาในกระชัง ซึ่งทางศูนย์พัฒนาภาคเหนือพร้อมผู้อำนวยการ และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ได้ดูแล และต้อนรับ ให้ความรู้ในรูปแบบ และชี้แจงพร้อมทั้ง แจกแผ่นพับในแต่ละจุดให้แก่กลุ่มเด็ก พร้อมทั้งให้ตัวแทนหมู่ที่ 2 เป็นผู้กล่าวแนะนำและขอบคุณ พร้อมมอบของที่ระลึกซึ่งเป็นผลิด ภัณฑ์จากลูกประคำแร่เหล็กน้ำพี้

จุดที่ 4 นิคมลำน้ำน่าน เป็นการศึกษาการเลี้ยง โคพันธุ์นมและการสาธิตการรีดน้ำนมโค และเด็กได้ทดลองรีดนมโค และได้ดื่มน้ำนมที่กำลังอุ่น ๆ ซึ่งดื่มเสร็จใหม่ ๆ พร้อมทั้งได้เรียนรู้ ถึงอุปกรณ์การรีดนม อุปกรณ์การดูแลโคนม และอาหารของโคนมเด็กหมู่ที่ 7 ได้เป็นตัวแทน กล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึก ให้แก่ ผู้อำนวยการนิคมลำน้ำน่าน จ.อุตรดิตถ์

จุดที่ 5 ร้านค้าเยาวชน หมู่ที่ 2 ต.วังดิน และศึกษาดูผลิตผลและสินค้าที่กลุ่มเยาวชนร่วม กันทำ ผงซักฟอก พืชมเส่นน้ำ น้ำยาล้างจาน ขนม น้ำหอม

ซึ่งไปศึกษาดูวิธีการลงบัญชี การจดบันทึก และการแบ่งงานกัน การร่วมกิจกรรมกลุ่มกัน ในช่วงวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ ในการทำกิจกรรมกลุ่มในจุดนี้ ตัวแทนหมู่ที่ 8 ได้กล่าวขอบคุณและ มอบของที่ระลึก

จุดที่ 6 น้ำตกวังดิน เป็นการพากลุ่มแกนนำเครือข่ายเด็กไปศึกษาธรรมชาติ การอนุรักษ์ พันธุ์สมุนไพร และการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวที่มีในท้องถิ่น โดยกลุ่มเยาวชนในตำบลวังดิน ได้มา ส่วนร่วม และได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวังดิน และเด็กตำบล น้ำพี้ ซึ่งตัวแทนในหมู่ที่ 4 ได้กล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึก

จากการไปศึกษาดูงาน ทีมงานสังเกตเห็นความกระตือรือร้นของกลุ่มเด็กในการไปศึกษา ดูงาน มีการสัมภาษณ์ผู้ที่แนะนำ มีการจดบันทึก และซักถาม รวมถึงกลุ่มเด็กได้ความรู้ที่เห็นด้วย ตาและทดลองปฏิบัติบ้างได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ทางธรรมชาติ กลุ่มเด็กจะกล้า

แสดงออกในทางที่ถูกต้อง และกล้าพูดกล้าคำขอบคุณ และเตรียมของที่ระลึกซึ่งเป็นผลผลิตของในตำบลให้แก่ผู้ที่ให้ความรู้แก่ตน และรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและกล้าที่จะเสนอให้ทีมวิจัยเข้าไปประสานตามจุดต่างๆ และกำหนดวันเป็นวันเสาร์ที่ 15 ธันวาคม 2544 เป็นวันศึกษาดูงานตั้งแต่ 08.00-16.00น. ซึ่งจากการศึกษาดูงานนี้เพื่อให้กลุ่มเด็กเกิดแนวคิดในการบริหารจัดการ

9. จัดเวทีกลาง เพื่อสรุปผลการศึกษาดูงาน และเด็กเสนอแนวทางการทดลอง พัฒนาเครือข่าย โดยจะทดลองปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม แล้วแต่ละกลุ่มจะทำอะไร เมื่อทดลองแล้ว จะมีการตรวจสอบ โดยกลุ่มเด็กและพี่เลี้ยง องค์กรชุมชน ถ้าหากมีปัญหาให้นำมาเสนอแนะกันในที่ประชุม และจะเริ่มมีการประชุมในทุก ๆ เดือนเพื่อให้กลุ่มเด็กได้แสดงความก้าวหน้าและเสนอผลงาน หรือปัญหาที่พอใช้วิธีการใดแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในแต่ละหมู่

10. ทีมวิจัยเชิญผู้รู้มาให้ความรู้กับเด็กเมื่อมีการประชุม และรวมถึงองค์กรในชุมชน แสดงความจำนงเข้ามาช่วยเหลือด้านต่างๆ และเด็กได้ลงมือทดลองการปฏิบัติงานกลุ่มโดยมีผู้เกี่ยวข้อง คือ ผู้ปกครอง ครู พี่เลี้ยง ภูมิปัญญาในท้องถิ่น กลุ่มอาชีพ, กลุ่มต่างๆ ผู้รู้

กิจกรรมการดำเนินงาน ในการลงพื้นที่มีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชุมทีมวิจัยและทำความเข้าใจในโครงการว่าจะเริ่มตามแผนปฏิบัติการอย่างไร
2. เข้าร่วมประชุมชี้แจงกับที่ประชุมประจำเดือนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ อบต. แจ้งให้ทราบถึงทีมวิจัยจะเข้ามาทำโครงการ โดยมีตัวกลุ่มเด็กเป็นแกนหลัก และมีทีมจำนวน 5 คน มีหน้าที่ในการจัดเวทีร่วมกับชุมชน องค์กรผู้นำ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รู้ ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป้าหมายคือ ให้ได้แกนนำกลุ่มเครือข่ายเด็กและเยาวชน
3. ทีมแจ้งให้ผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ และสำรวจเด็กที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการและกำหนดวัน เวลา ในการจัดเวทีทั้ง 8 หมู่ รวม 8 ครั้ง
4. ทีมวิจัยเริ่มจัดเวทีตั้งแต่หมู่ที่ 1-8 จนกระทั่งได้แกนนำหลักของกลุ่มเครือข่ายเด็กและเยาวชน จำนวน 40 คน และได้สมาชิกแต่ละหมู่มีจำนวนทั้งหมด 238 คน ซึ่งรายละเอียดในการจัดเวทีมีดังนี้

หมู่ที่ 1 มีโครงสร้างการบริหารกลุ่มมีสมาชิกทั้งหมด 13 คน คือ

1. ด.ช.ศุภชัย	สวนสอน	ประธาน
2. ด.ช. สิทธิเดช	เรื่องสา	รองประธาน
3. ด.ช. อาทิตย์	ซูสี	เลขานุการ
4. ด.ญ. สาวิตรี	เพชรบุญมี	เหรัญญิก
5. ด.ญ. นันทกา	อุดมเลิศ	ฝ่ายปฏิคม
6. ด.ช. ปิยะพงษ์	อินทะเรื่องรุ่ง	ฝ่ายแผน
7. ด.ญ. จารุพรรณ	มานูญ	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
8. ด.ช. ไกรสร	พรมบาง	ฝ่ายกิจกรรมกลุ่ม

ที่ปรึกษา

1. นายสำเนียง	สวนสอน
2. นายลอด	เวียงสา
3. นายแผ้ว	ตันดั่ว
4. นายประเสริฐ	ทองสี

กิจกรรมกลุ่ม ที่เด็กเสนอและจะทำโครงการ คือ ทำขนมไข่นกกระทา เลี้ยงปลาตก ปลุกผักสวนครัวปลอดสารพิษ แปรรูปอาหารและการถนอมอาหาร

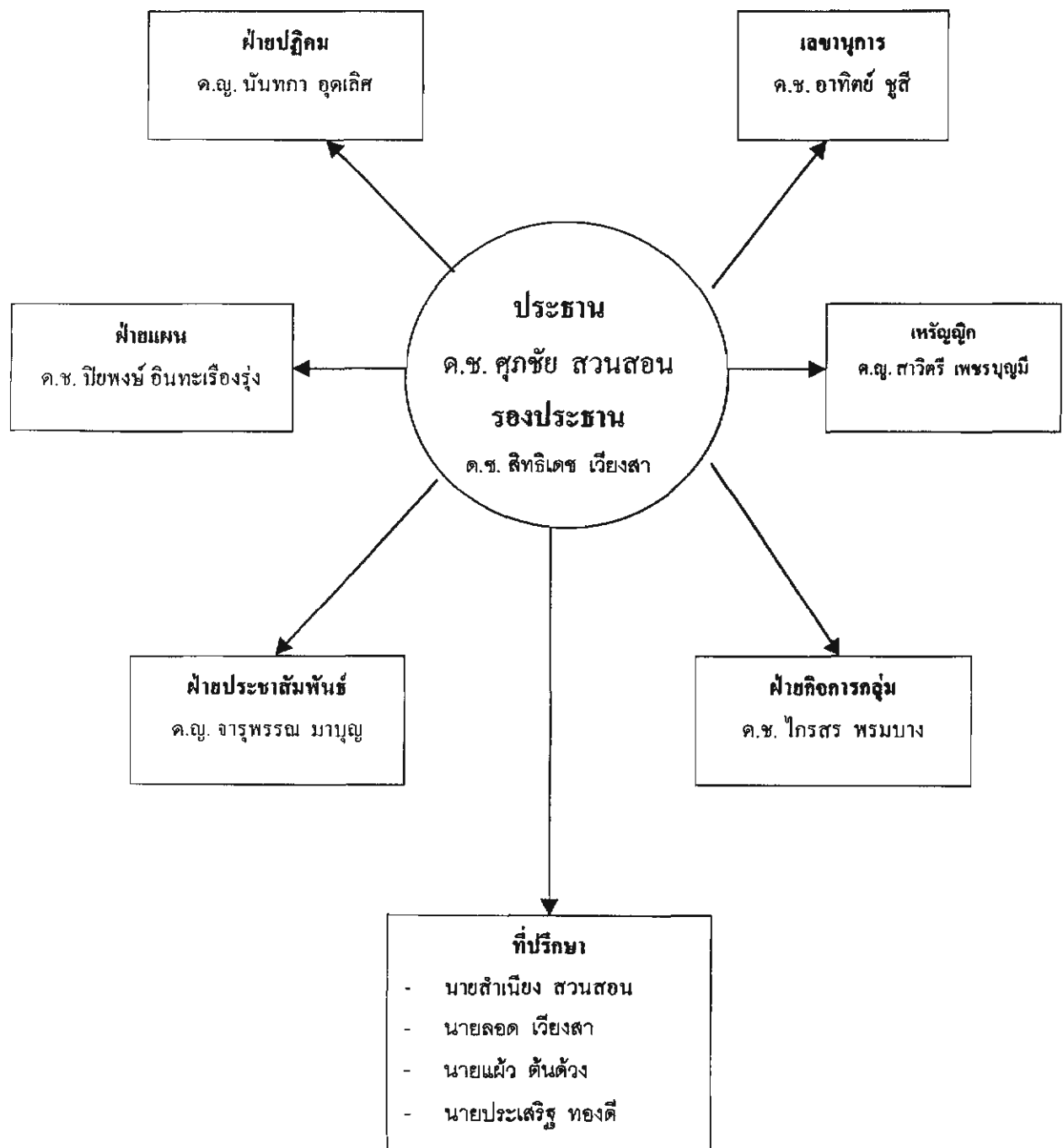
โดยมีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน คือ

1. ปรึกษาและวางแผนปรึกษาผู้ปกครอง
2. ศึกษาพื้นที่และเตรียมอุปกรณ์
3. สร้างร้านค้า โดยมีผู้ปกครองเป็นผู้ช่วย
4. ระดมทุนและนำสินค้าขาย
5. นำเงินจากการขายขนมแบ่งมาซื้อพันธุ์ปลาเลี้ยงและจำหน่ายปลาหมูนเวียนไป พร้อมทั้งทำพืชผักสวนครัว ผักปลอดสารพิษซึ่งใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอกใส่ มีผู้ปกครองมาช่วยทำรั้วล้อมผักให้เพื่อกันไก่

กฎของกลุ่ม

1. ต้องมาช่วยกันรดน้ำผักทุกเช้า
2. เวลาทำขนม ต้องมาช่วยกันทำในวันเสาร์-อาทิตย์ เวลาขายใช้วิธีปั่นจักรยานไปขายตามถนน แบ่งเป็น 4 สาย และขายที่ร้านค้าด้วย
3. ระดมทุนให้หมู่นเวียนไปเรื่อยๆ และแบ่งกันในแต่ละเดือน
4. ทุกอย่างต้องช่วยกันทำและเก็บล้างให้เรียบร้อย

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 1

หมู่ที่ 2 มีสมาชิก ทั้งหมด 25 คน คือ

1. ด.ญ. สุภาภรณ์	แสนรำพรรณ	ประธาน
2. ด.ญ. พัชชา	อินทะเรื่องรุ่ง	รองประธาน
3. ด.ญ. สุพรรณษา	อินทะเรื่องรุ่ง	เลขานุการ
4. ด.ญ. ศศิมา	แป้นตัน	เหรัญญิก
5. ด.ญ. กาญจนา	โสภะสวระ	กรรมการ

ที่ปรึกษา

1. นางพนมไพร	แป้นตัน
2. นางอนงค์	นาคเลี้ยง
3. นางบุญเลื่อน	ลองทอง
4. นางบังเอิญ	จันทับทอง

กิจกรรมกลุ่มที่กำหนดไว้ คือ ขายน้ำแข็งไสในช่วงปิดภาคเรียน ปลุกผักกาดขาว และผักกวาดตุง คะน้า ส่งขายตลาดนัดในช่วงวันอาทิตย์ และส่งตามร้านค้า เพาะพันธุ์เชื้อเห็ดหูหนูขาวในช่วงวันเสาร์ทำขนมไทยขายในช่วงเช้า แต่มีปัญหาไปเรียนไม่ทัน เพราะต้องตื่นขึ้นทำขนมตั้งแต่เช้า

กฎของกลุ่ม

1. ทุกคนต้องร่วมกัน และช่วยกันทำกิจกรรมของกลุ่มด้วยความเต็มใจ และร่วมกันรับผิดชอบในการขายและเก็บไว้ทำทุนต่อไป
2. หากมาไม่ได้ก็ต้องบอกล่วงหน้า
3. เมื่อเข้ามาในกลุ่มจะมีการเคมหุ้นๆ ละ 5 บาท/เดือน

หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 4 รวมกัน ที่รวมกันเพราะเด็กในหมู่ที่ 4 มีทั้งหมด 5 คน มีสมาชิก 2 หมู่รวมกัน 25 คน

โครงสร้างการบริหาร

1. ด.ญ. ดารณี	สุขผดุง	ประธาน
2. ด.ญ. สุภาวดี	ก้อนกลิ้ง	รองประธาน
3. ด.ญ. น้ำผึ้ง	บุญรพี	เหรัญญิก
4. ด.ช. สิทธิชัย	แสนยาคำ	เลขานุการ

ที่ปรึกษา

1. ผู้ใหญ่ดวงแป	อินทะเรืองรุ่ง
2. นายสุวิทย์	บัวสุข
3. นางสาวมัย	ละสอน

กิจกรรมกลุ่ม

กำหนดไว้ คือ ทำปุ๋ยชีวภาพ 2 โถง โดยใช้มะเฟืองซึ่งได้รับคำแนะนำจาก ป้าบิจ และ ป้านิ ใช้บประมาณ 16 บาท ชื่อน้ำตาล ทำของชำร่วยจากกากกล้วย เป็นจานรองแก้วน้ำ ซึ่งได้รับคำสอนจากภูมิปัญญาในท้องถิ่น ป้านิมาสอนให้และป้าเคลือบ ปลูผักโดยใช้สารสะเดากำจัดศัตรูพืช และใช้ปุ๋ยชีวภาพทดลองใช้ และนำมาเปรียบเทียบ 3 แปลง ขนาดใหญ่

กฎของกลุ่ม

1. ร่วมกันทำงานทุกอย่างด้วยกันและเก็บให้เรียบร้อย
2. การปลูผักให้ร่วมกันหาพันธุ์จากทางบ้านของแต่ละคนร่วมกัน
3. รดน้ำช่วยกันรดพร้อมกันและช่วยกันจำหน่ายผลผลิต

เด็กรู้จักการเปรียบเทียบ เพราะต้องการทดลองสารที่ตนเองผลิตเองและหาคำตอบ เพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้ นำความรู้จากในโรงเรียนมาใช้ทดลองไปพร้อมกับความรู้ที่ได้จากผู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นแนะนำ และสามารถให้คนในท้องถิ่นรู้ว่าใช้ปุ๋ยแบบใดมีในการเพาะปลูกพืชผักสวนครัว

หมู่ที่ 5 มีสมาชิกทั้งหมด 34 คน

โครงสร้างการบริหารกลุ่ม

1. นายบุญเกิด	บุญแก้ว	ประธาน
2. น.ส. นารี	แก้ววัน	รองประธาน
3. นายราชันย์	แก้วแสน	เหรัญญิก
4. น.ส. สุชาดา	วุฒิมาลัย	เลขานุการ

ที่ปรึกษา

1. นายสด	ศรีเนตร
2. นายสำรวย	พองทราย
3. นางน้อย	แก้วแสน

ในกลุ่มนี้ไม่สำเร็จเพราะสมาชิก แต่ละคนมีอายุ 18-25 ปี มีภาระหน้าที่ ที่จะต้องทำกันมาก เช่นออกไปรับจ้าง และส่วนใหญ่ใช้แรงงานทางด้านการเกษตร และหาเวลาพบกลุ่มกันน้อยมาก อีกทั้งไม่ค่อยเข้าร่วมในการศึกษาดูงานและการจัดเวทีกลาง เพราะพื้นที่อยู่ห่างไกล 5 กิโลเมตร พร้อมทั้งไม่ค่อยกระตือรือร้น ที่จะทำกิจกรรมกลุ่มแต่ในการจัดเวที ทางกลุ่มได้เสนอแนะ ภูมิปัญญาในท้องถิ่นของ หมู่ที่ 5 ลุงแปะทำไอศกรีม ป้าเคียร ทำได้กรอกสูตรโบราณสมุนไพร กลุ่มแม่บ้าน กล้วยอบเนยของ การทำข้าวเม่า การทำหน่อไม้ตาก การทำไวน์ การนวดแผนโบราณ การจักสานของคุณตามี

หมู่ที่ 6 มีสมาชิกทั้งหมด 28 คน

โครงสร้างการบริหารกลุ่ม

1. นายเชาวลิต	มาลาวงศ์	ประธาน
2. นายวีระชาติ	ละลอน	รองประธาน
3. น.ส. ประทุม	อินเปรม	เลขานุการ
4. ด.ญ. น้ำฝน	พ่วงข้า	เหรัญญิก
5. นายอนุชา	คะชา	เหรัญญิก

ที่ปรึกษา

1. นางพยุ่ง	มีสอน
2. นางเดือน	มาลาวงศ์

ในการจัดเวทีของหมู่ที่ 6 นี้ เด็กต้องการเน้นเรื่องกีฬาและเน้นเรื่องการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ นาฏศิลป์ เด็กต้องการทำกิจกรรมเสริม ความรู้และไม่ได้ต้องการรายได้การทำงานกลุ่มนี้มีช่องว่างระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต วัยรุ่น ซึ่งมีเด็กที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาตามวิทยาลัยต่างๆ จึงทำให้รวมกลุ่มกันได้ เฉพาะเวลาเย็นและกีฬาเท่านั้น นอกจากไม่ประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรมกลุ่มแล้วเพราะมีช่องว่างระหว่างวัย ทีมงานใช้วิธีการแยกเป็น 2 กลุ่ม

1. เด็กในโรงเรียนบ้านน้ำพี้ก็จะจัดตั้งเป็นกลุ่มชมรมตามที่ต้องการและประสานกับทางผู้อำนวยการโรงเรียนให้ทราบความต้องการของกลุ่มสมาชิก และครูผู้เชี่ยวชาญ การให้ความรู้เพิ่มเติมต่อไป ซึ่งคงจะต้องค่อย ๆ เคลื่อนตามระบบภายในของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2 เด็กวัยรุ่นที่โตแล้ว สนับสนุนเรื่องกีฬาแต่กีฬาได้พอประมาณเพราะผู้นำไม่เห็นความสำคัญ อีกทั้งมีปัญหาเรื่องพื้นที่ ศึกษาอยู่ห่างไกลจากหมู่ที่ 5 กิโลเมตร ซึ่งไม่ประสบผลสำเร็จ

หมู่ที่ 7 มีสมาชิกทั้งหมด 70 คน

โครงสร้างสมาชิกในการบริหารกลุ่ม

1. ด.ญ. สาวิตรี	สว่างบำรุง	ประธาน
2. นายสุเทพ	อินทะเรืองรุ่ง	รองประธาน
3. น.ส. ศิริประภา	มีสิงห์	เลขานุการ
4. น.ส. สุภาภรณ์	ลัมมี	เหรัญญิก
5. นายจักรกฤษ	ปานทอง	เหรัญญิก
6. น.ส. พรรณิกา	เล็กคำดวง	เหรัญญิก

ที่ปรึกษา

1. คุณมนูญ	คำบุญมา
2. นางดวงเดือน	จันแดง
3. นางจันทร์แรม	มีสิงห์
4. นายละเมียด	พริกทิบ
5. นางพยุง	อินตะนา

กิจกรรมของกลุ่ม กำหนดกิจกรรมไว้ คือ เลี้ยงไก่พื้นเมือง ทำปุ๋ยหมัก ปลูกพืชผักสวนครัวและการประดิษฐ์ของชำร่วยจากแร่เหล็กน้ำฟี้ (ปั้นลูกประคำ)

การตั้งกฎเกณฑ์

แยกเป็นกลุ่มย่อย 5-10 คน ทำกิจกรรมกลุ่มโดยทำด้วยความสมัครใจและพื้นที่ใกล้เคียงกันร่วมกันทำ เด็กจะแยกตัวไปศึกษาดูงานจากกลุ่มอื่นบ้างแล้วนำมาปรับปรุงกิจกรรมของตนเอง มีการเขียนขั้นตอนวิธีการทำ ขึ้นป้ายแสดงให้ผู้พบเห็นได้ทราบการดำเนินงานของกลุ่ม การระดมทุนจะทำในเฉพาะลงทุนครั้งแรกเท่านั้น

หมู่ที่ 8 มีสมาชิก 33 คน

โครงสร้างการบริหารกลุ่ม

1. ด.ช. กฤษณะ	แก้วอาณา	ประธาน
2. ด.ญ. อนุสร	บุญกาวิณ	รองประธาน
3. ด.ช. ชาดรี	พรมบุญชู	เลขานุการ
4. ด.ญ. นรารวรรณ	เหล่านมวด	เหรัญญิก

ที่ปรึกษา

1. นายทนอม	ขวัญเสือ
2. นายภูวนาท	แก้วอาณา
3. นายเรียง	เรียงสา
4. อาจารย์ประทีป	คงริ

กิจกรรมของกลุ่ม

ในหมู่บ้านนี้จะแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม แล้วแต่ความสมัครใจซึ่งทำในพื้นที่ใกล้เคียงกัน แต่เป็นความต้องการของกลุ่มตัวเอง

กลุ่มที่ 1 กิจกรรมกลุ่ม กำหนดกิจกรรม คือ การเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง การเลี้ยงปลา
ดูการเพาะปลอกเพื่อเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง การปลูกผัก

การเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง

ในการทำกิจกรรมที่งานสัมมนาประธานกลุ่ม ด.ช. กฤษณะ แก้วอาณา เล่าให้ฟังว่า "ผมรู้สึก ภูมิใจ ในการสร้างโรงเรียนเลี้ยงไก่เองได้เหมือนการสร้างบ้านได้ 1 หลัง เลยครับ" ซึ่งในขณะที่เตรียมสถานที่ ก็ได้มีผู้ปกครองมาช่วยกันทำและร่วมบริจาคตาข่ายและหญ้าคาไว้มุงหลังคา การเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมืองผู้ปกครองบริจาคไก่คนละ 10 ตัว จากสมาชิกกลุ่ม 8 คน และปล่อยไก่ให้อยู่ในบริเวณนั้นโดยใช้ตาข่ายล้อมเป็นรั้วไว้

เด็กทำกิจกรรมแล้วช่วยกันทำความสะอาดบริเวณด้านนอกและในเล้าไก่ พร้อมทั้งรู้จักไปปรึกษากับปศุสัตว์เพราะมีปัญหาไก่เป็นโรคตาย จึงได้รับคำแนะนำให้หยอดยาฉีดวัคซีนและดูแลไก่ให้ดีกว่าเดิม บางคืนเด็กก็จะมานอนเฝ้าไก่ข้างๆ โดยทำเป็นเพิงเทียบกับต้นไม้ไว้ใกล้บริเวณเล้า

การเลี้ยงปลา

เด็กจะระดมทุนเพื่อนซื้อพันธุ์ปลาส่วนอาหารก็จะใช้แบบธรรมชาติ เศษอาหาร, ข้าวสุก, ผลไม้, เศษพืชผัก ในการเลี้ยงปลานำไว้ใกล้ๆ กับเล้าไคนั้นเอง เวลาจะนำออกไปจำหน่ายเด็กจะส่งตามร้านค้าในหมู่บ้านโดยขายกิโลกรัมละ 30 บาท พอได้ทุนมากก็จะนำมาซื้อพันธุ์ปลาเลี้ยงต่อไป

การเพาะปลอก

เด็กในกลุ่มนี้ต้องการเพาะปลอกไว้เพื่อเป็นอาหารไก่แทนข้าวเปลือก เด็กได้ไปถามลุงมีที่เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านได้แนะนำวิธีทำโดยใช้หญ้าคากับปลอกเก่าและรดน้ำและใช้กระสอบเก่าๆ คลุมทิ้งไว้ 4-5 วัน ก็จะมีปลอกขึ้นมาเป็นอาหารของไก่ได้

การปลูกผักสวนครัว

ไว้เพื่อแบ่งกันบริโภคในแต่ละครัวเรือนจากบริเวณนั้นดินไม่มีจึงไม่ประสบผลสำเร็จ และมีปัญหาไถจิกผักตายจึงไม่ได้ทำต่อ

กติกาของกลุ่ม

1. ร่วมกันทำทุกอย่างที่เป็นกิจกรรมในช่วงวันหยุดและวันธรรมดาก็จะช่วยกันช่วงเช้า-เย็น

2. จะเล่นกีฬาด้วยกันทุกวัน

3. การระดมทุนก็จะทำเมื่อมีมติของกลุ่มในการทำกิจกรรมอื่น ๆ เสริมต่อไป

กลุ่มที่ 2 กิจกรรมกลุ่มกำหนดไว้ คือ ทำปุ๋ยหมัก เพาะเห็ดนางฟ้า ปลูกผักสวนครัว

ซึ่งในการทำกิจกรรมเด็กและผู้ปกครองที่เลี้ยงจะร่วมกันทำจนสำเร็จในการดำเนินงาน เช่นมีการศึกษาความรู้ ก่อนทำ และมีการแบ่งงานกันทำตามบทบาทและหน้าที่ รวมถึงอายุ เพราะเด็กมีอายุน้อยที่สุด คือ 7 ขวบ ในกลุ่มนี้ จะมีการไปศึกษาดูงานจากหมู่ 2 และหมู่ 8 แล้วจึงนำมาดำเนินการของกลุ่ม แต่เพิ่มปริมาณมากกว่ากลุ่มเด็ก เช่น ไปศึกษาดูงานการทำปุ๋ยหมัก จากกลุ่มที่ 1 หมู่ที่ 7 แล้วนำมาทำของกลุ่มหมู่ที่ 8 แต่ขนาดใหญ่กว่า เพราะในกลุ่มนี้ ผู้ปกครอง ผู้นำให้การสนับสนุนช่วยเหลือและสนใจ มีความเสียสละในด้าน งบประมาณซื้อพันธุ์เห็ด คำน้ามารถไปลากทรายมาทำ ค่าทำโรงเรือนหญ้าคาไม้ รุ้จัก ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหา เช่น ปลวกขึ้น โรงเรือนเด็ก ผู้ใหญ่ แนะนำให้ใช้สารสะเดามาฉีด เด็กทดลองทำก็สามารถแก้ไขปัญหาได้ และสนับสนุนสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

กฎเกณฑ์ของกลุ่ม

1. ระดมทุนกันเก็บวันละ 1 บาท ในแต่ละคน/ซื้อพันธุ์เห็ด

2. เวลาทำโรงเรือนให้ผู้ปกครองมาช่วยกันทำพร้อมกัน

3. ทุกคนต้องมีเวรรดน้ำเห็นคนละ 1 วัน/สัปดาห์และหากใครไม่มาช่วยได้ เสียค่าปรับ

วันละ 5 บาท

4. เวลาทำปุ๋ยหมักต้องช่วยกันขุดหลุมและนำวัชพืชที่เหลือเข้ามาช่วยกันหมักและตกแต่ง ทำความสะอาดโรงเรือนบริเวณที่ทำกิจกรรมให้สะอาดและช่วยกันเขียน กฎกติกาของกลุ่ม วิธีการเนินการให้ผู้ปกครองได้ทราบและสามารถเป็นแหล่งศึกษาของผู้ที่สนใจได้

ทีมวิจัยติดตามประเมินผลการทำกิจกรรมกลุ่ม ถือว่ากลุ่มนี้มีความสำเร็จสูงสุด สามารถเป็นตัวอย่งที่ดีในการดำเนินงาน ของกลุ่มอื่นๆได้ดี ซึ่งเกิดจากความร่วมมือและสนับสนุนของชุมชนอย่างแท้จริง ผลผลิตของเด็กที่ได้จึงเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มเด็กได้ดี

ซึ่งในขณะที่ทีมงานศึกษาเพียงเพื่อหาแนวทางแต่กิจกรรมของเด็กได้จากการจัดกระบวนการทำให้เคลื่อนไปในทิศทางที่รวดเร็วเกินสิ่งที่ต้องการจึงนับเป็นผลลอยได้จากการจัดกระบวนการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เด็กต่อเด็กและเด็กกับชุมชนทำให้เกิดงานขึ้น เกิดรายได้ ในขณะดำเนินการ เกิดทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดความร่วมมือระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ มีความสัมพันธ์แน่นหนาไปอีก เกิดความห่วงใย เอื้ออาทรต่อกันเมื่อมีปัญหาเด็กจะปรึกษาผู้ใหญ่ได้ เกิดกระบวนการคิดที่เป็นขั้นตอน และทำงานด้วยความสนใจ เต็มใจ มีเด็กเป็นศูนย์กลาง ทำให้เด็กปลอดภัยจากสิ่งเสพติด และเด็กจะรู้จักเคารพในความคิดของตนเองและผู้อื่น

สิ่งสนับสนุนการพัฒนา กลุ่ม ในการหาแนวทางพัฒนา กลุ่ม มี ปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนากลุ่มคือ ผู้ปกครองของเด็กช่วยเหลือดูแลในขั้นแรกในการเสนอแนะกิจกรรมการดำเนินการ ผู้นำชุมชน อบต. ผู้ใหญ่บ้าน เกษตรตำบล เคนกิจ และกลุ่มแม่บ้าน ให้ความรู้แนะนำวิธีการทำกิจกรรมต่างๆ ที่เด็กแต่ละกลุ่มสนใจทำร่วมกัน ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้คอยช่วยเหลือและประสานงานให้กลุ่มเด็กและผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนด้านสถานที่ และงบประมาณ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้ความรู้ด้านต่างๆ เช่น การเพาะปลวก การใช้สารสะเดาปราบปลวกและศัตรูพืช การทำขนมไทยสูตรต่างๆ การทำไส้กรอกสูตรโบราณ การนวดแผนโบราณ การสานกาบกล้วยแห้งเป็นของชำร่วย เพิ่มเติมความรู้ ด้านการสาธิต การทำขนมไทย การเพาะพันธุ์เห็ด การจักสาน การแกะสลักไม้ การปั้นลูกปัดคำ ด้านการตลาด ทำ สารชีวภาพ ปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอก มาทดลองใช้กับแปลงเกษตรแล้วเปรียบเทียบผลผลิต การทำปุ๋ยหมักโดยทำในบ่อใหญ่ และนำเศษวัชพืชมาอัดแท่งเรียงแล้วรดน้ำ ทำให้ทราบว่าแบบแท่งจะขนได้ง่าย แต่ผลผลิตที่ออกมาไม่ได้มาตรฐานและปริมาณน้อยกว่าแบบในบ่อหมัก ให้ความรู้เกี่ยวกับ สูตรวิธีการเพาะปลวก วิธีการใช้อุปกรณ์ และวิธีทำ การ สังเกต ขั้นตอนการเพาะพันธุ์เห็ด การคัดเชื้อ การบรรจุให้ผลผลิตจะพอดีกับปริมาณ เทคนิค การทำขนมไข่นกกระทาของหมู่ที่ 1 ซึ่งจะต้องเพิ่มมันและการทอดน้ำมันที่ร้อน วิธีทอดในตอนแรกๆ ต้องใช้ตะแกรงกดแบ่งให้พองขึ้นมา ขนมจะได้กรอบนอกนุ่มใน เทคนิคการทำกล้วยอบเนย วิธีการผสม การหั่นชิ้นกล้วย เวลาในตากแห้ง เทคนิคการทำไส้กรอกป่าเขียร ส่วนผสมและวิธีการกรอกไส้กรอก นอกจากนี้ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่ม โดยศึกษาดูงานของแต่ละหมู่ และเสนอแนะปรับปรุงขยายผลของงานให้แก่กลุ่มเครือข่าย เช่น เด็กหมู่ที่ 1 และ 8 ไปศึกษาดูงานวิธีการทำปุ๋ยหมักของ หมู่ที่ 7 แล้วนำมาทดลองทำในหมู่ของตน แต่ขนาดของบ่อหลุมใหญ่กว่าของ

กลุ่มเดิม เพื่อจะได้ขายได้มากกว่า และเปรียบเทียบการจำหน่ายของแต่ละกลุ่มเป็นการพัฒนางานโดย ผู้ใหญ่ ครู หรือนักคนที่ใกล้ชิด ให้คำแนะนำเพื่อทำให้งานกิจกรรมของกลุ่มประสบผลสำเร็จ ให้ดูแลตนเองและเข้าใจในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ให้สำเร็จและตั้งใจทำ

4.2 แนวทางการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี

แนวทางการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน แยกได้เป็น 4 ส่วน คือ กระบวนการพัฒนาเครือข่าย กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนที่ยั่งยืน แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนที่ยั่งยืน ปัจจัยเงื่อนไขในการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาเครือข่าย

1. เชิญผู้นำของชุมชนทั้ง 8 หมู่บ้าน ให้เข้าร่วม โดยจัดเป็นเวทีกลางเพื่อหาแนวทางการพัฒนาเครือข่าย รวมทั้งกลุ่มเด็ก องค์กรในชุมชน แม่บ้านกลุ่มอาชีพ ผู้ทรงคุณวุฒิ และแกนนำของแต่ละหมู่เข้าร่วม
2. แกนนำของเด็กแต่ละหมู่ออกไปหาเครือข่ายจากเวที ทำกระบวนการจัดการและนัดหมายมาร่วมเวทีกลาง
3. เลือกประธาน รองประธาน เลขานุการของกลุ่ม ในการบริหารจัดการโครงสร้าง และกำหนดบทบาทหน้าที่ ได้ดังนี้

3.1 ด.ญ. สุภาภรณ์	แสนรำพรรณ	หมู่ที่ 2	ประธาน
3.2 ด.ช. ศุภชัย	สวนสอน	หมู่ที่ 1	รองประธาน
3.3 น.ส. ศิริประภา	มีสิงห์	หมู่ที่ 7	เหรัญญิก
3.4 ด.ญ. ศศิมา	แป้นตัน	หมู่ที่ 2	เลขานุการ
3.5 นายสุเทพ	อินทะเรืองรุ่ง	หมู่ที่ 7	ฝ่ายกิจกรรม
3.6 ด.ญ. ดารณี	สุขผดุง	หมู่ที่ 3	ฝ่ายปฎิคม
3.7 ด.ช. สิทธิชัย	แสนยาคำ	หมู่ที่ 4	ฝ่ายประชาสัมพันธ์

และได้ที่ปรึกษา

1. ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่ จำนวน 8 หมู่บ้าน
2. นายสมหมาย โนฟอง และประธานกลุ่มอาชีพทุกหมู่บ้าน
3. นายสุเด่น คำด้วง
4. นางดวงแพ อินทะเรืองรุ่ง

โดยได้ตกลงกำหนดบทบาทหน้าที่ของกลุ่ม ดังนี้

ประธาน มีหน้าที่ดำเนินการประชุมกลุ่มในทุกๆ เดือน และรับรองการประชุมในที่ประชุม และให้ประธานกลุ่มย่อยได้นำเสนอผลงาน/ปัญหา/อุปสรรค ของกลุ่มในแต่ละกลุ่มย่อยว่ามีแนวทางอย่างไร

รองประธาน มีหน้าที่จัดการประชุมหรือแทนประธานในกรณีที่ประธานไม่สามารถดำเนินการประชุมได้ โดยทำหน้าที่แทนและดูแลความเรียบร้อย

เหรัญญิก มีหน้าที่ชี้แจงการดำเนินงานของกลุ่มแต่ละกลุ่ม และแจ้งการระดมทุนของกลุ่มเป็นระยะ ดูแลรายรับ-รายจ่าย ของกลุ่มไว้เพื่อตรวจสอบ

เลขานุการ มีหน้าที่จัดบันทึกการประชุม เตรียมสถานที่การประชุมพร้อมกับฝ่ายกิจการ และฝ่ายปฎิคม รับรองการประชุม แจ้งหัวข้อการประชุมให้กรรมการและสมาชิกได้ทราบ

ฝ่ายปฎิคม มีหน้าที่ดูแลเรื่องน้ำดื่มและสถานที่ของการจัดการประชุม รับรองผู้นำและผู้ทรงคุณวุฒิ เตรียมสื่อหรือแก้วน้ำ

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่แจ้งให้สมาชิกทราบว่าในขณะนี้กลุ่มเด็กในหมู่บ้านกำลังทำอะไร กิจกรรมใดที่น่าสนใจ และประชาสัมพันธ์ให้แก่คนในชุมชนรู้ด้วยการประกาศในเสียงตามสายในโรงเรียนและของหมู่บ้าน

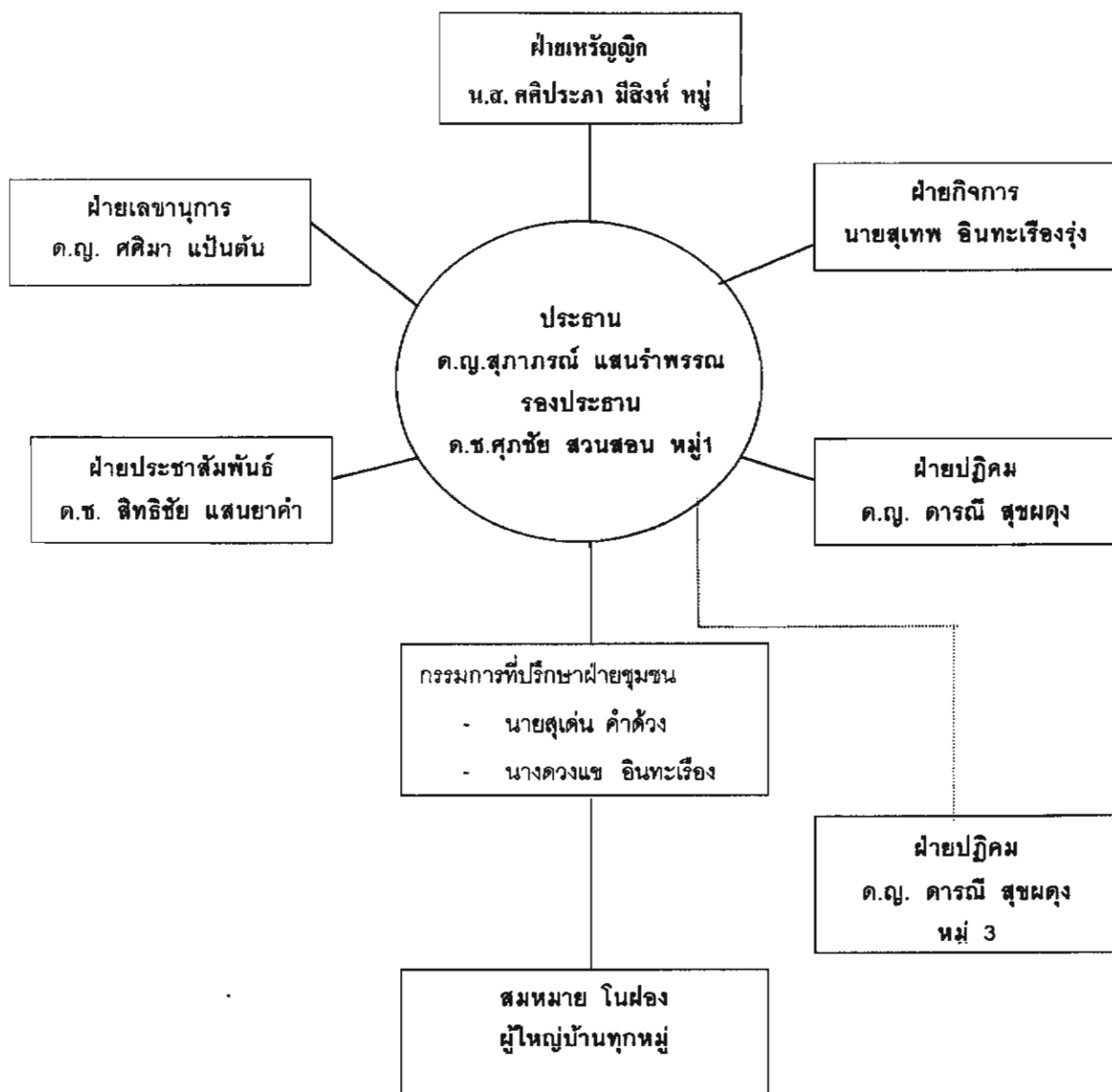
ฝ่ายแผน มีหน้าที่วางแผนปฏิบัติการของกลุ่มและร่วมตรวจสอบ

ฝ่ายกิจกรรม ดูแลเรื่องกิจการของกลุ่มและนำเสนอ

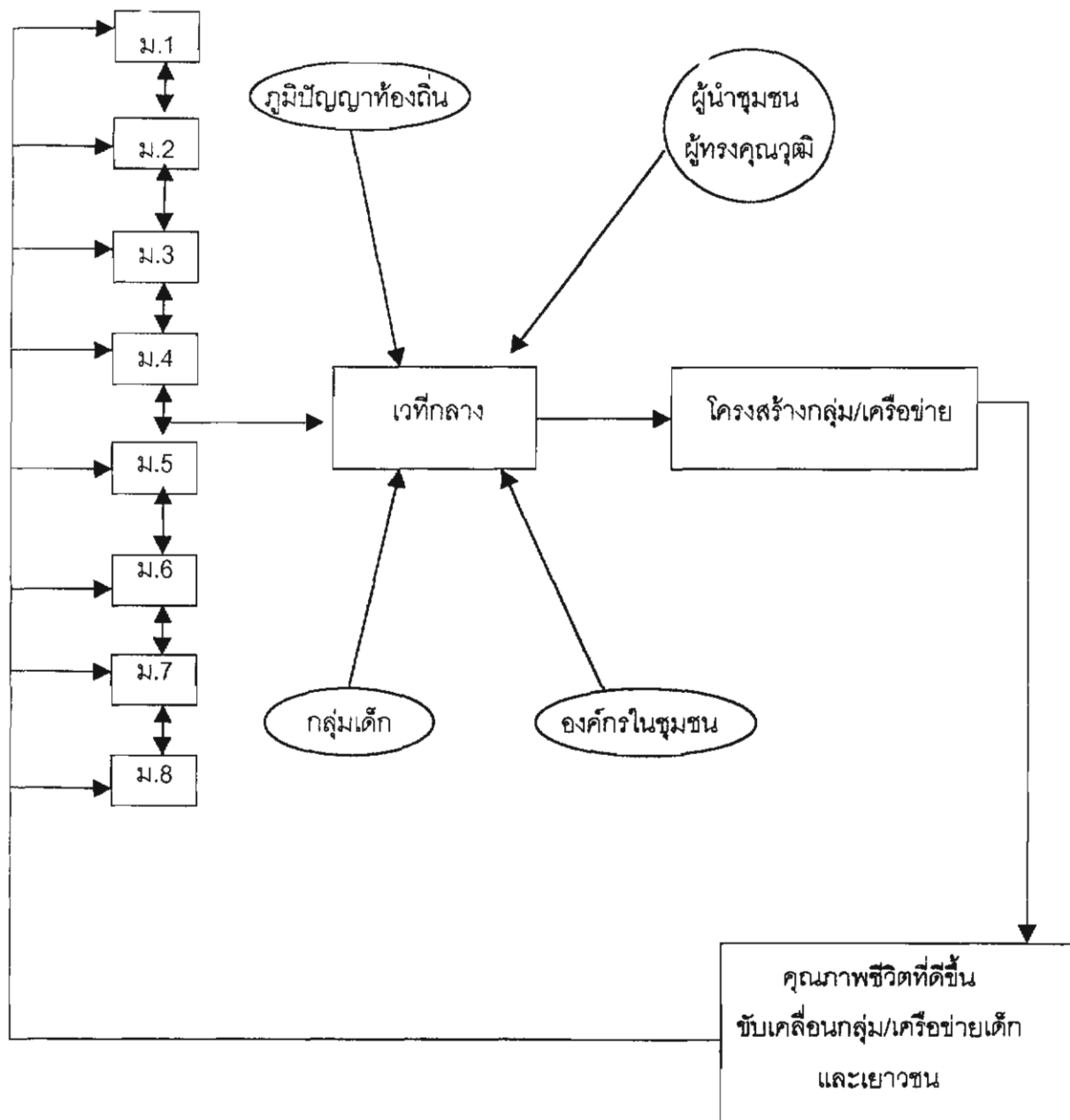
4. เครือข่ายกลุ่มเด็กเริ่มทำกิจกรรมกลุ่มโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อท้องถิ่น พัฒนาโรงเรียน พัฒนาวัดและสถานที่ท่องเที่ยว ร่วมกันผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นของชำร่วยจากแร่เหล็กน้ำพี้ และประติมากรรมของชำร่วยจากกาบกล้วย

5. เชิญบุคลากรผู้รู้ทั้งในและนอกพื้นที่ให้ความรู้ และข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรม เครือข่ายเช่น คุณจุฬาลักษณ์ ศรีปาน แม่บ้านไฟฟ้ามาสอนวิธีการประดิษฐ์และเย็บชมดูงานจากกลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ 1 ต.น้ำพี้ แล้วนำชิ้นงานมาปรับปรุงแก้ไขและเสนอปัญหา อุปสรรคต่อไป

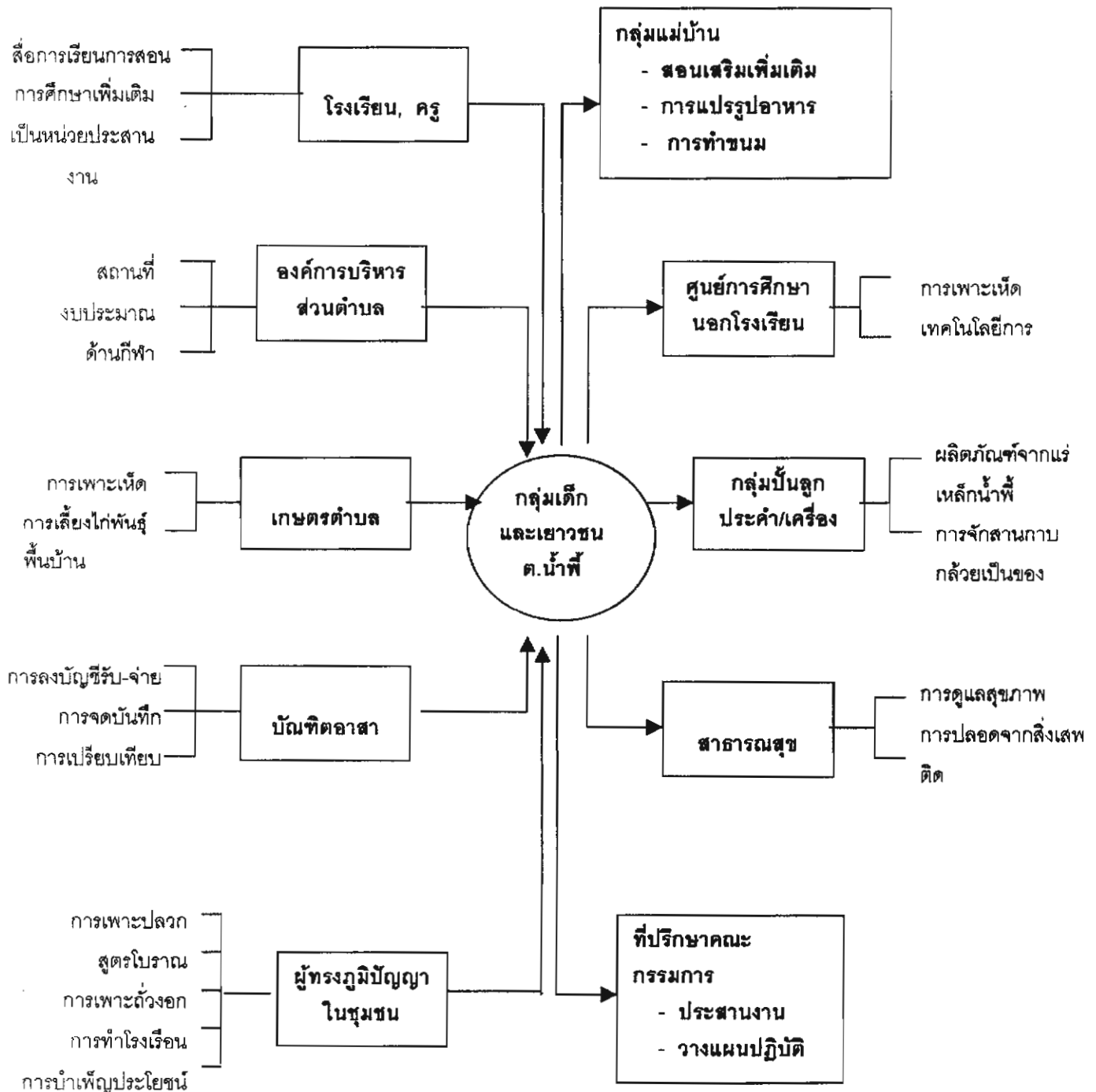
แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างการบริหารงานกลุ่มเด็กและเยาวชน ระดับตำบล ของตำบล
น้ำพี้ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรธานี

แผนภูมิที่ 4 กระบวนการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น

แผนภูมิที่ 5 รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมกลุ่มเด็กและเยาวชน

เป้าหมายของการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน

ในเวทีมีการวางเป้าหมายของการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับเด็กและชุมชนซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างกันเพื่อ

1. ค้นหาและศึกษาสภาพเดิมของเด็กและเยาวชน กลุ่มเดิมและกลุ่มใหม่ (เครือข่าย)
2. ศึกษาสภาพและศักยภาพชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนากลุ่มเด็กและเยาวชน
3. หาแนวทางการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายให้เป็นระบบและเกิดความยั่งยืน
4. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม /เครือข่าย
5. เกิดกิจกรรมกลุ่มเด็กและเยาวชนในการเสริมรายได้ และเด็กเกิดองค์ความรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่ม
6. เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้องและรู้จักการทำงานร่วมกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
7. เด็กและเยาวชนรู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ทั้ง ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติ

แผนกิจกรรมการพัฒนาเครือข่าย

จากความร่วมมือระหว่างชุมชนกับกลุ่มเด็กและเยาวชนมีการวางแผนกิจกรรมการพัฒนาเครือข่ายโดยชุมชนเสนอวิธีการพัฒนาโดยจัดอบรม ฝึกให้กลุ่มเด็กให้ทำกิจกรรมโดยการเขียนเป็นโครงการ ร่วมกันวางแผน และร่างโครงการ ฝึกเขียนโครงการ โดยชุมชนเป็นที่ปรึกษาและประสานงานกับ องค์กรท้องถิ่นเพื่อสนับสนุน จัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนโดยให้กลุ่มเด็กมีส่วนร่วมทำงานกับชุมชน จัดเวทีนำเสนอผลงานกลุ่ม/เครือข่าย ร่วมกันตรวจสอบผลการดำเนินงานของแต่ละกลุ่ม/เครือข่าย และหาแนวทางแก้ไข จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์กลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยความร่วมมือของชุมชนและองค์กรท้องถิ่น

แผนติดตามและประเมินการทำกิจกรรมของกลุ่ม/เครือข่าย

การติดตามและประเมินการโดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมโดยผู้วิจัยร่วมกับชุมชน และกลุ่มเด็ก สังเกตความสามัคคีและความร่วมมือในการทำกิจกรรมของกลุ่มทั้งจากเวที และจากการลงพื้นที่ติดตามทั้ง 8 หมู่บ้าน ประเมินจากการสัมภาษณ์กลุ่ม/เครือข่ายเกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค วิธีการแก้ปัญหา การสนับสนุนของชุมชน รวมถึงการตรวจสอบจากโครงการที่ให้เด็กลองฝึกเขียนเสนอมามีแนวคิดและแนวทางในการบริหารจัดการ จากการนำเสนอผลการดำเนินการปัญหาและอุปสรรควิธีการแก้ไขปัญหาของเด็กเองในที่ประชุมแต่ละเดือน ดูจากสมุดบันทึกการทำงานของกลุ่ม/เครือข่ายกิจกรรมพัฒนาบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน

2. กลไกการขับเคลื่อนให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยความร่วมมือของชุมชนตำบลน้ำพี้

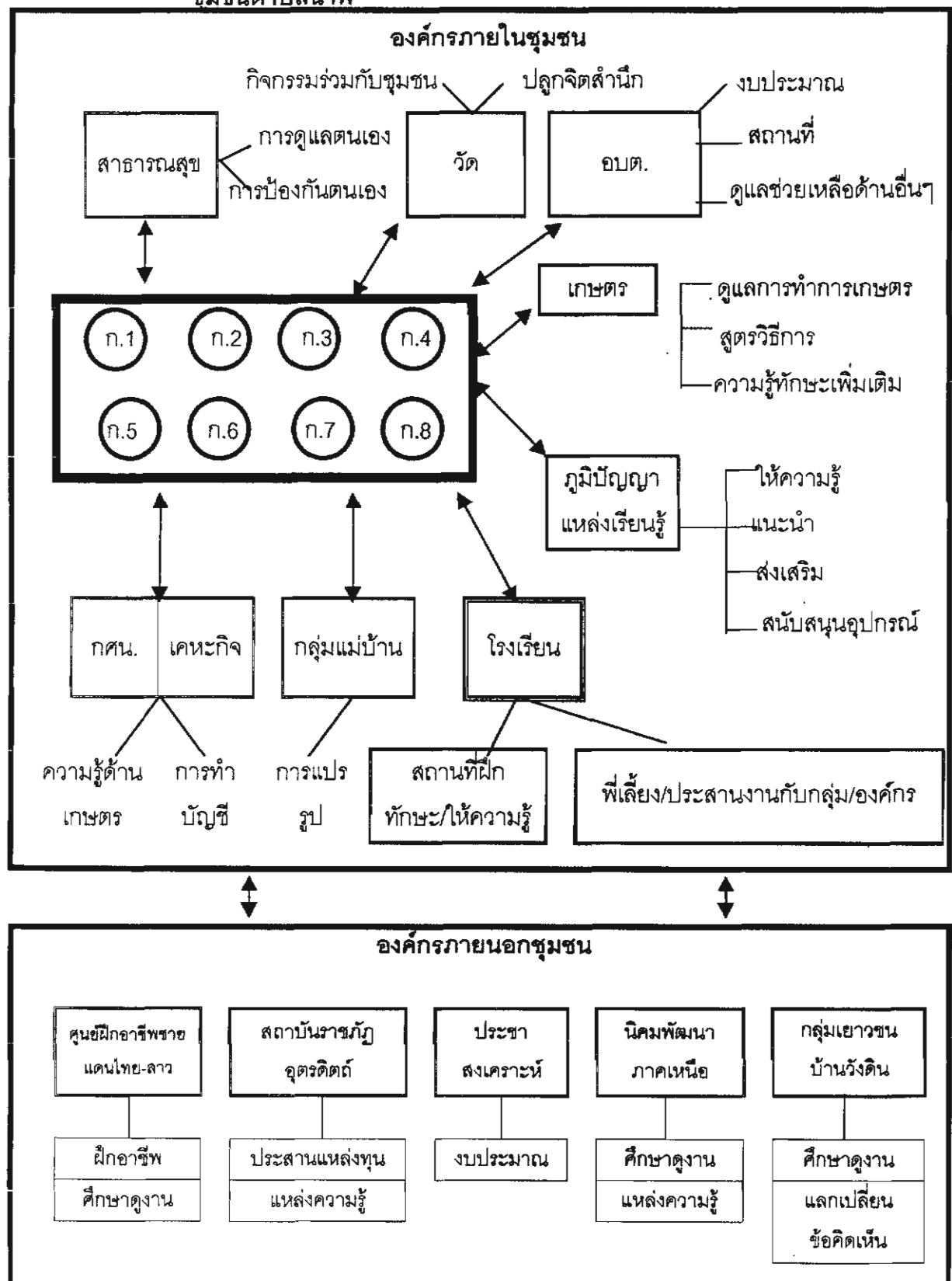
กลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยความร่วมมือของชุมชนตำบลน้ำพี้ พบว่า มีองค์กรที่เอื้อต่อการหนุนเสริมให้กลุ่มเด็กเกิดการขับเคลื่อน ซึ่งแยกเป็น 2 องค์กร คือ องค์กรภายในชุมชน องค์กรภายนอกชุมชน

2.1 องค์กรภายในชุมชน จะมีการขับเคลื่อนโดยมีหน่วยงานที่อยู่ในชุมชนมีการประสานเชื่อมโยงโดยวิถีธรรมชาติ โดยกลุ่มเครือข่ายเด็กหรือบางครั้งเป็นทีมวิจัย หรือองค์กรในชุมชนเห็นความตั้งใจของกลุ่มเด็ก เกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของเด็กก่อให้เกิดความปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันและบูรณาการจนเกิดการขับเคลื่อนไปด้วยกันทำให้ง่ายและเกิดพลังขึ้นได้ องค์กรในชุมชนให้ความช่วยเหลือ ดูแลที่หลากหลาย เช่น เป็นพี่เลี้ยง เป็นที่ปรึกษา และให้ความรู้เพิ่มเติม เสริมทักษะด้านอาชีพต่างๆ หรือการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

2.2 องค์กรภายนอกชุมชน มีส่วนร่วมสนับสนุนให้เกิดกระบวนการและเทคนิควิธีการประสานงานเชื่อมโยงกับกลุ่มเด็กในด้านแหล่งความรู้ศึกษาดูงาน ของระบบการจัดการบริหารกลุ่มที่ดีทำให้เกิดทักษะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และหนุนเสริมด้านงบประมาณเพิ่มเติมในการพัฒนากลุ่มด้านอาชีพ ด้านสุขภาพ ทำให้เกิดขับเคลื่อนต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ซึ่งสรุปกลไกการขับเคลื่อนให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 6 กลไกการขับเคลื่อนกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยความร่วมมือของชุมชนตำบลน้ำทิพย์

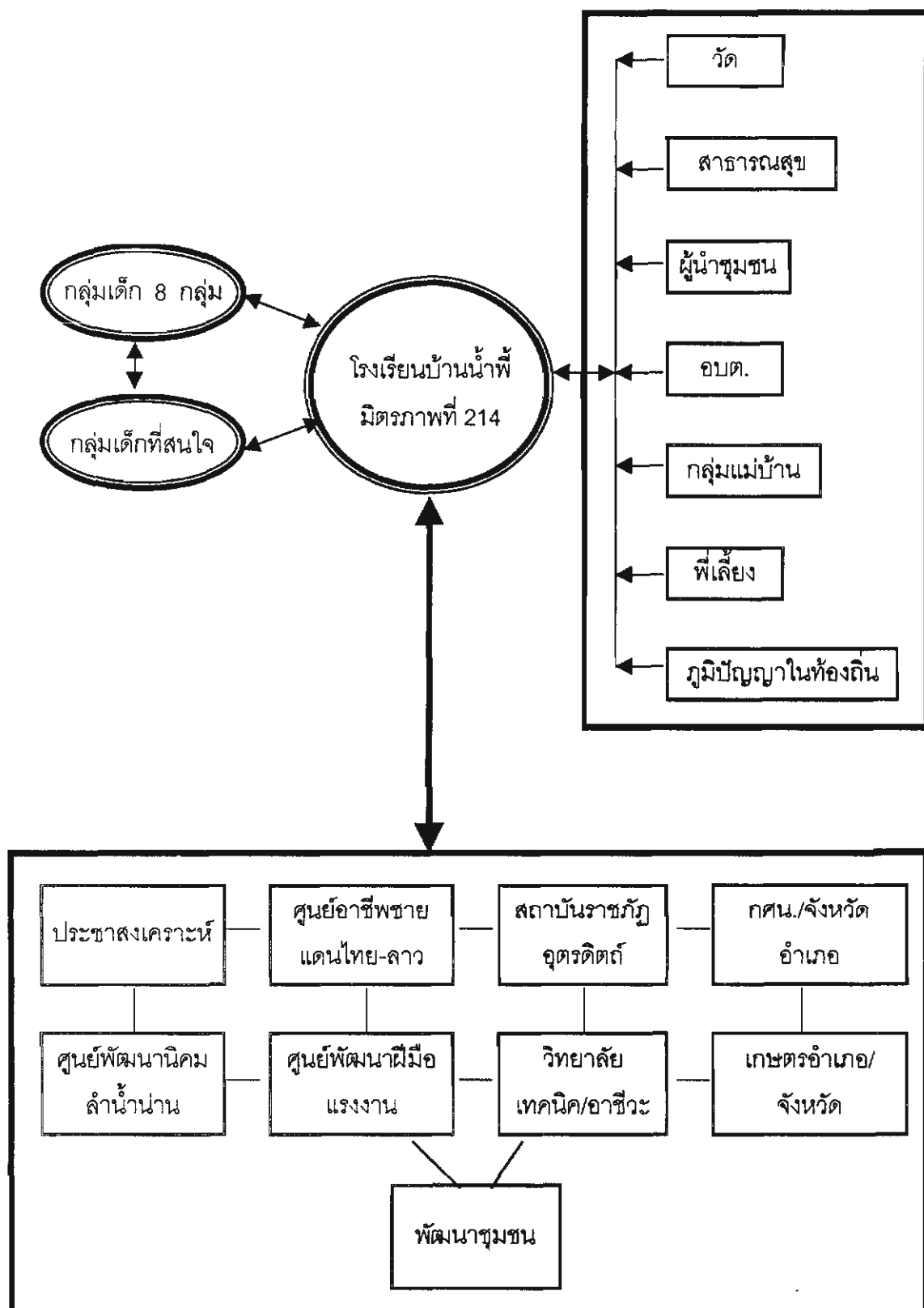
3. แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนา กลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนที่ยั่งยืน

แนวทางในการขับเคลื่อนต่อไปเพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ยั่งยืน ของกลุ่มพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้ โดยกำหนดให้โรงเรียนบ้านน้ำพี้มีตราภาพที่ 214 เป็นแกนนำหลักในการพัฒนาต่อไป เชื่อมโยงกับองค์กรภายใน เช่น วัด สถานีนามัยตำบลน้ำพี้ อบต. กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มพ่อค้า กลุ่มบันลือประชา คำ พี้เลี้ยง เคนะกิจในชุมชน คุรุพอ. (กศน.) ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้นำของชุมชน ในการสนับสนุนและหนุนเสริมเนื่องจากกลุ่ม/เครือข่ายเด็กมีทุนเดิมที่ดี สามารถพัฒนาต่อไปให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนโดยกลุ่มเด็กและกลุ่มที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกชุมชน และโรงเรียนจะเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอกชุมชน เช่น ประชาสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกอาชีพชายแดนไทย – ลาว ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ศูนย์พัฒนามิคมลำน้ำน่าน พัฒนาชุมชน และสถานบันการศึกษา เพื่อสนับสนุนในด้านต่างๆ แก่กลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชน ก่อให้เกิดกิจกรรมที่ต่อเนื่องและยั่งยืนเมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัย

โรงเรียนบ้านน้ำพี้มีตราภาพที่ 214 เป็นแกนนำในการจัดกระบวนการพัฒนาโดยกำหนดแผนการเรียนรู้หรือหลักสูตรหรือแผนการจัดกิจกรรมเสริมเป็นชมรม เพื่อรองรับเด็กทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน ซึ่งมีทีมงานเป็นคณะครูในโรงเรียน ชุมชน องค์กรภายในชุมชน เป็นผู้ร่วมกำหนดแผนการเรียนรู้หรือหลักสูตรหรือแผนการจัดกิจกรรมเสริม ติดตามประเมินผล ร่วมกัน โดยจัดการส่งเสริมกลุ่มเด็กทุกซีก เด็กปกติ และเด็กที่สนใจ ทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โรงเรียนจึงมีหน้าที่จัดคณะทำงาน ประสานเชื่อมโยงกลุ่มเด็กและเยาวชนกับองค์กร ซึ่งกิจกรรมที่ส่งเสริมเป็นด้านอาชีพเพื่อเสริมรายได้ เช่น การปลูกผักปลอดสารพิษ การเพาะเห็ด การแปรรูปผลไม้ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบในท้องถิ่น ให้เด็กได้รวมกลุ่มตามความสนใจเข้าเป็นชมรมมีการระดมทุนร่วมกันภายในชมรม โรงเรียนจะประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เด็กสนใจ ส่งเสริมสนับสนุนด้านความรู้เพื่อให้เด็กได้ปฏิบัติจริง ประสานองค์กรเพื่อจัดการด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ด้านการตลาดการจำหน่าย และจัดบันทึกรายรับรายจ่าย

โรงเรียนจึงเป็นแหล่งปฏิบัติของกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชน เป็นแหล่งประสานเชื่อมโยงระหว่างกลุ่ม/เครือข่ายเด็กกับองค์กรภายในและภายนอก และเป็นพี่เลี้ยงดูงานเป็นแหล่งเรียนของชุมชน เป็นแหล่งปลูกจิตสำนึกในการรักชุมชนบ้านเกิด สถานศึกษา และครอบครัว มีความภาคภูมิใจในผลงานและเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรงและทางอ้อม ซึ่งหากประสานงานและเชื่อมโยงและขับเคลื่อนกันในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดความยั่งยืนโดยชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง และสามารถขยายผลสู่พื้นที่อื่นต่อไป

แผนภูมิที่ 7 แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้ที่ยั่งยืน

4. ปัจจัยเงื่อนไขต่อการพัฒนากลุ่มและเครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยการสนับสนุนของชุมชนตำบลน้ำพี

ปัจจัยเงื่อนไขในการพัฒนากลุ่มและเครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยการสนับสนุนของชุมชนตำบลน้ำพีนั้นมีปัจจัยเงื่อนไขหลายประการ ซึ่งนำเสนอได้ดังนี้

1. **ทุนเดิมของกลุ่มเด็ก เด็กและ เยาวชนตำบลน้ำพี**มีทุนเดิมดีในการสนับสนุนขององค์กรเพื่อพัฒนาชุมชน คือ SIF โดยสนับสนุนงบประมาณให้เด็กทุกวัยในชุมชน เด็กๆรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งเดิมมีเด็กและเยาวชนในตำบลน้ำพีได้รับทุน จำนวน 20 คน รวมกลุ่มทำกิจกรรมเสริมรายได้ กลุ่มเด็กมีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการกลุ่มและมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เด็กบริหารจัดการทุนที่ได้รับเพื่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ซึ่งนับเป็นทุนเดิมที่ดีที่เด็กกลุ่มนี้จะขยายและพัฒนาเป็นเครือข่ายในระดับตำบลได้ง่ายและเร็วกว่ากลุ่มเด็กที่มีทุนเด็มน้อย

2. **ครูพี่เลี้ยงและพี่เลี้ยง** กลุ่มเด็กและเยาวชนมีครูพี่เลี้ยงและพี่เลี้ยงในชุมชนที่มีจิตสาธารณะ อุทิศตัวเพื่อเด็กและเยาวชนอย่างจริงจัง ประสานเชื่อมโยงชุมชนองค์กรต่างๆ เพื่อหนุนเสริมและสนับสนุนกลุ่มเด็ก เป็นแนะนำให้คำปรึกษาดูแลอย่างต่อเนื่องและเป็นกำลังใจให้เด็ก เช่น ครูสมใจ ยาป่าคาย , คุณภานิชา นาคเลี้ยง , มหาไวพจน์ เพ็งเป็ล และ คุณมนูญ คำบุญมา ซึ่งสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เด็กและเยาวชนในกลุ่มแลเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กมีกำลังใจในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม/เครือข่ายถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาและเครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยการสนับสนุนของชุมชน

3. **ผู้นำชุมชน** ในตำบลน้ำพีเป็นพื้นที่ที่ผู้นำชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาชุมชนสูง มีความกระตือรือร้นในการพัฒนา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นบุคคลที่ให้โอกาสแก่กลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเด็กและเยาวชนต้องการโอกาสในการแสดงศักยภาพของตนเพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคมที่ตนเองอาศัย ผู้นำชุมชนจะให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณ ประทานอบต. สุเด่น คำด้วง พร้อมให้การสนับสนุนงบประมาณและสถานที่ห้องประชุม กำนันผู้ใหญ่บ้านเห็นความสำคัญของการสร้างคุณภาพชีวิตพร้อมสนับสนุนและให้คำปรึกษา ชูเนตร ยาป่าคาย ให้การช่วยเหลือดูแลให้กำลังใจเป็นผู้ประสานงานในระดับท้องถิ่นระหว่างผู้นำ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่น กลุ่มแม่บ้านและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นหลักในการพัฒนาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน

4. องค์กรและหน่วยงานภายในชุมชน ในตำบลน้ำพี้มีหลายหน่วยงานหลายองค์กร ในชุมชนที่ให้การสนับสนุนการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็ก เช่น

4.1 โรงเรียน เป็นอีกหน่วยงานหลักที่ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนมากที่สุด เด็กและเยาวชนร้อยละ 90 กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนบ้านน้ำพี้ มีตราภาพที่ 214 ซึ่งผู้อำนวยการ กวี แสนคำ ได้ให้การสนับสนุนในเรื่องสถานที่ และบุคลากรในการเป็นพี่เลี้ยงเด็กและเยาวชน ในชุมชน อาจารย์สมหมาย ในฟอง , อาจารย์ถวิล มีแก้วแกม , อาจารย์เรณู เขียวอ่อน , อาจารย์ละเอียด ขอบคุณ และอาจารย์ปิณฑา กุลสิทธิ์เป็นที่ปรึกษาสนับสนุนด้านอาชีพเสริมรายได้และสุขภาพของกลุ่มเด็กและเยาวชน

4.2 กศน. ครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียนให้การสนับสนุนในเรื่องของทักษะ เทคนิควิธีการปฏิบัติงานของกลุ่มให้คำปรึกษาและแนะแนวให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งมีคุณสมทรง ในฟองสมาชิกอบต. หมู่ที่2 เป็นตัวประสานเชื่อมโยงครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียนในการให้การสนับสนุน

4.3 วัด พระภิกษุสงฆ์ที่วัดน้ำพี้ จะมีกิจกรรมในการขัดเกลาจิตใจเด็กและเยาวชน มีกิจกรรมบำเพ็ญจิตภาวนา ทำให้เด็กจิตใจอ่อนโยนรู้จักช่วยเหลือครอบครัวและผู้เฒ่ามากขึ้น และมีกิจกรรมเสริมคือการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ร่วมกันพัฒนาระหว่างกลุ่มเด็กและเยาวชน ชุมชน และองค์กรในชุมชน ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญด้านศาสนา และศาสนพิธี

4.4 กลุ่มแม่บ้าน ในชุมชนมีกลุ่มแม่บ้านที่รวมตัวกันทำกิจกรรมซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดี ให้เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญในการรวมกลุ่มทำกิจกรรม ถึงแม้กลุ่มแม่บ้านจะไม่มียก ประมาณในการสนับสนุนกลุ่มเด็กและเยาวชน แต่จะสนับสนุนในด้านความรู้ทักษะในการ ประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้กับกลุ่มเด็กตามความสนใจ ประธานกลุ่มแม่บ้านช่วยเป็นวิทยากร สอนให้ความรู้เสริมทักษะอาชีพ ให้แก่เด็กและเยาวชน ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า การทำงานฝีมือ การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การจักสานพื้นบ้าน

4.5 สถานีอนามัยประจำตำบล เจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง และแนะนำวิธีการดูแลตนเองที่ถูกต้อง ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดและอบายมุข

ดังนั้นองค์กรภายในชุมชน ทั้งโรงเรียน อบต. กลุ่มแม่บ้าน สถานีอนามัย วัด กศน. เคนะกิจประจำตำบล จึงเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อเป็นแรงในการขับเคลื่อน และพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กในตำบลน้ำพี้ให้ยั่งยืนต่อไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย มีข้อสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการสืบค้น และเป็นรากฐานข้อมูลในการนำไปต่อยอดกับองค์การที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งแยกนำเสนอเป็น 4 ตอน คือ สภาพและศักยภาพของเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้ ศักยภาพของชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้ จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาอุปสรรคของชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชน และแนวทางการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพและศักยภาพของเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้

สังคมของชนวน้ำพี้มีลักษณะเป็นสังคมแบบเครือญาติ เด็กและเยาวชนจะอาศัยอยู่กับครอบครัวซึ่งเป็นครอบครัวใหญ่ ตำบลน้ำพี้มีสภาพพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย มีภูมิปัญญาและองค์ความรู้ในชุมชนด้านการประกอบอาชีพ เด็กๆ ในชุมชนเป็นเด็กที่วัยใกล้เคียงกันกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมิตรภาพที่ 214 ซึ่งง่ายต่อการรวมกลุ่มทำกิจกรรม ส่วนเยาวชนจะมีอายุ 18 - 25 ปี จะประกอบอาชีพในหมู่บ้าน หรือทำอาชีพเกษตรกรรมกับครอบครัว เด็กส่วนใหญ่มีแผนในการศึกษาต่อถ้ามีโอกาส เพื่อประกอบอาชีพรับราชการและธุรกิจส่วนตัว กิจกรรมที่เด็กให้ความสนใจมีด้านงานศิลปะหัตถกรรม ด้านเกษตรกรรม และกีฬา จากการสำรวจข้อมูลของเด็กและเยาวชนสามารถแบ่งเด็กได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มเด็กที่มีความพร้อมของครอบครัว เด็กกลุ่มนี้จะมีความอบอุ่น และมีความพร้อมในการทำกิจกรรม ผู้ปกครองสนับสนุนในกิจกรรมของเด็ก เด็กมีความมั่นใจและกล้าแสดงออก

กลุ่มเด็กที่อาศัยอยู่กับผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้ปกครองไปทำงานต่างถิ่น เด็กกลุ่มนี้จะไม่มีความกล้าแสดงออก ผู้ปกครองไม่มีเวลาสนับสนุนกิจกรรมแต่มีพี่เลี้ยงในชุมชนให้การสนับสนุนและเป็นที่ปรึกษา

กลุ่มเด็กที่ด้อยโอกาส เป็นเด็กกำพร้าพ่อแม่ เด็กกลุ่มนี้จะขาดความอบอุ่นจากผู้ปกครอง มีความเสี่ยงต่อสิ่งเสพติดสูง มีปัญหาด้านสุขภาพ นิสยเจียบขริมมีความต้องการให้เหมือนเพื่อนๆ ปกติ มีอารมณ์ก้าวร้าว แต่ได้รับการดูแลและสนับสนุนจากพี่เลี้ยง ครูในโรงเรียน เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้เพื่อนๆ ค่อยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน อีกแง่มุมหนึ่งเด็กมีความต้องการจะศึกษาต่อเมื่อมีโอกาส

เด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้มีศักยภาพในการร่วมกลุ่มทำกิจกรรมโดยเริ่มจากการสนับสนุนจากหน่วยงานของ SIF ในการสนับสนุนทุนแก่เด็กกลุ่มด้อยโอกาส ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการทำกิจกรรมและมีความเข้มแข็งในระดับที่น่าพอใจของชุมชน เป็นแกนนำในการร่วมกลุ่มกิจกรรมกับเด็กกลุ่มใหม่ซึ่งเป็นกลุ่มปกติ และขยายผลพัฒนาเป็นเครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้ กิจกรรมกลุ่มเกิดจากการระดมทุนเพื่อทำกิจกรรมเสริมรายได้ ซึ่งในการดำเนินการของกลุ่มช่วงแรกผู้ปกครองและชุมชนยังไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของเด็ก ไม่เห็นความสำคัญของเด็ก นอกจากนี้การทำกิจกรรมกลุ่มยังมีปัญหาเรื่องเวลาของสมาชิกที่ไม่ตรงกัน และขาดงบประมาณในการสนับสนุนจากชุมชน แต่มีการเชื่อมโยงระหว่างพี่เลี้ยง ผู้ปกครองและชุมชนในการสนับสนุนด้านที่ขาดของกลุ่มและเครือข่ายเด็กและเยาวชนต่อไป

ตอนที่ 2 ศักยภาพของชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้

จากการวิจัยพบว่า ชุมชนตำบลน้ำพี้มีข้อจำกัดหลายด้านไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องอาชีพ คนว่างงาน และปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ส่วนใหญ่เป็นเด็กด้อยโอกาส แต่ชุมชนก็มีศักยภาพอยู่มากมายไม่ว่าจะเป็นด้านพื้นที่ที่มีทรัพยากรที่มีคุณค่ามีแร่เหล็กน้ำพี้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดอุดรธานี ทำให้เด็กและเยาวชนหารายได้เสริมจากแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยการทำกิจกรรมกลุ่มเสริมรายได้ ในด้านชุมชน คนในชุมชนมีความใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์กันเป็นระบบเครือญาติ มีวัฒนธรรมประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ มีภูมิปัญญาในท้องถิ่นมากมาย ในการประกอบอาชีพ เป็น องค์ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดสู่ลูกหลานในชุมชน และยังมีผู้นำชุมชน และองค์กรในชุมชนให้ความ สนใจสนับสนุนด้านความรู้ งบประมาณ ประสานเชื่อมโยงองค์การที่เกี่ยวข้องมาหนุนเสริม ซึ่งถือเป็นศักยภาพของชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้ให้ยั่งยืน

ตอนที่ 3 จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาอุปสรรคของชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้

ในชุมชนตำบลน้ำพี้มีจุดแข็งในด้านภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีกลุ่มอาชีพและมีองค์ความรู้ที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์จากรุ่นสู่รุ่นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ หนุนเสริมเติมเต็มกิจกรรมของกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชน ได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในการประสานองค์กรเชื่อมโยงการสนับสนุนจาก อบต. โรงเรียน สาธารณสุข ประชาสงเคราะห์และหน่วยงานอื่นๆ ในการสนับสนุนบุคคลากรที่ปรึกษา และงบประมาณ เด็กๆ กับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน เด็กและเยาวชนได้

รับการยอมรับจากคนในชุมชนและครอบครัว และที่สำคัญเด็กๆ ในชุมชนมีการร่วมกลุ่มกันทำกิจกรรมจากความสนใจและความพอใจทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง แต่สิ่งหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนามกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนคือ ความเข้าใจ ความเชื่อมั่นและโอกาสที่ผู้ใหญ่ในชุมชนมีให้กับเด็กและเยาวชน สนับสนุนและหนุนเสริมในส่วนที่เด็กขาดไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ หรือบุคลากรเฉพาะด้านที่เด็กมีความสนใจในกิจกรรมเหล่านั้น

ดังนั้นการสร้าง ความเข้าใจร่วมกันกับชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรต่างๆ ในชุมชนเป็นการเริ่มสร้างความมีส่วนร่วมในการปฏิบัติระหว่างกลุ่มเด็กและเยาวชนกับชุมชน ร่วมรับรู้ ร่วมหาแนวทางและร่วมปฏิบัติ เป็นแนวทางหนึ่งในการลดจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งในการพัฒนามกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนให้เกิดความยั่งยืนและขับเคลื่อนต่อไปในอนาคต

ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนามกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชน

จากการวิจัยพบว่า เด็กและชุมชนมีส่วนร่วมกันสนับสนุน มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันโดยพื้นที่ใกล้เคียง และครอบครัว สังคมที่มีการเชื่อมโยงโดยมีกระบวนการที่ใช้ให้แสดงแนวความคิดการมีส่วนร่วมจากการจัดเวทีย่อย เวทีกลาง แล้วได้ข้อสรุป เป็นวิธีการในการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เป็นโครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่ม จากกลุ่มย่อย 5-10 คน/กลุ่ม มาเป็นกลุ่มใหญ่ แล้วแต่ละกลุ่มจะทำกิจกรรมเน้นเรื่องอาชีพและหารายได้เสริมเพิ่มเติม และได้กระบวนการกลุ่มนำกลุ่มเด็กเยาวชนบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น การใช้แกนนำเครือข่ายในการขับเคลื่อนให้เกิดพลังและบำเพ็ญประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน เด็กและเยาวชนรู้จักการบริหารเวลา และเปรียบเทียบกิจกรรมกลุ่ม การรู้จักตั้งกฎเกณฑ์กติกาเพื่อใช้ในการบริหารกลุ่ม การบริหารเวลาและรู้จักรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนเองในโครงสร้างของกลุ่ม และร่วมกันระหว่างเด็กๆ องค์กรชุมชน ในการสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืน

ผลการพัฒนามกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนพบว่า การศึกษากลุ่มเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม โดยให้โอกาสชุมชนและกลุ่มเด็กให้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนโดยการจัดเวทีระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ให้ได้แกนนำเครือข่ายและขับเคลื่อนหาเครือข่ายเด็กและเยาวชน จัดเวทีกลางหรือหาแนวทางการพัฒนามกลุ่มเด็ก/เครือข่ายเด็กและเยาวชนได้ศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ เด็ก ๆ ลงมือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรของชุมชน องค์กรท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิจัยทั้งงานพบว่าสามารถดึงผู้ปกครอง ผู้รู้ในชุมชนมามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาวีธีคิด มีเทคนิคการจัดการ และได้ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการตามกระบวนการเกิดการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ก่อให้เกิดผลที่สำคัญคือ เกิดเครือข่ายเด็กร่วมกับชุมชนและประสานความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ได้ดีขึ้น มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเด็กโดยตรง เช่น โรงเรียนให้หันมาสนใจและสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มของเด็กและเยาวชน เกิดองค์ความรู้กับตัวกลุ่มเด็กโดยไม่รู้ตัว เด็กๆ กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักพัฒนาวิธีการที่หลากหลาย รู้จักขั้นตอนหาผู้รู้ เรียนรู้ ทดลอง ปรับปรุง และหาแหล่งคนซื้อ ในการปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละกลุ่มได้บูรณาการเข้าด้วยกันโดยไม่รู้ตัว เด็กๆ รู้จักบริหารจัดการกลุ่ม บริหารเวลา บริหารงบประมาณ ขั้นตอนการดำเนินการ รู้จักการจดบันทึก การจัดทำบัญชี การตั้งกฎเกณฑ์ของกลุ่ม วิธีการและขั้นตอนการทำกิจกรรม รู้จักพัฒนาตนเองด้านสุขภาพ จริยธรรม มีความเสียสละ อดทน และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทำกิจกรรมกลุ่ม เล่นกีฬา ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด หลังจากเด็กได้เข้าร่วมโครงการเด็กได้เป็นตัวอย่างที่ดีของชุมชนและยังสามารถเป็นวิทยากรให้แก่กลุ่มเด็กในจังหวัดอุดรธานีที่ประสานงานมาขอความร่วมมือให้ไปมีส่วนร่วมในการอบรมกิจกรรมกลุ่ม

หลังจากการวิจัยพบว่า เกิดความแตกต่างของการพัฒนาในกลุ่มเด็กและเยาวชนชัดเจนในประเด็นต่อไปนี้

1. เด็กๆ มีความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่มของตน
2. พัฒนาวิธีการที่หลากหลาย รู้จักการแก้ไขปัญหาจากสิ่งที่ใกล้ตัวไปไกลตัว
3. เด็กๆ กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น
4. รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทำกิจกรรมกลุ่มเสริมรายได้ รู้จักจดบันทึก และวางแผนในการสร้างงานอาชีพเท่าที่วัยตนเองจะร่วมกันและปลอดภัยจากสิ่งเสพติด
5. เป็นตัวอย่างที่ดีของเยาวชนตำบลน้ำพี หลังจากเข้าร่วมโครงการ ชุมชนยอมรับและให้การสนับสนุน

แนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายเด็กให้เกิดความยั่งยืนต่อไป มีการกำหนดให้โรงเรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนและประสานงานระหว่างกลุ่มเด็กและเยาวชน ชุมชนองค์กรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกในการหนุนเสริมและสนับสนุนกลุ่มเด็ก ซึ่งโรงเรียนที่เป็นแกนนำ คือ โรงเรียนบ้านน้ำพี มีตมภาพที่ 214 โดยให้จัดเป็นแผนการเรียนรู้หรือหลักสูตร หรือแผนการจัดกิจกรรมเสริมเป็นชมรม ซึ่งมีทีมงานเป็นคณะครูในโรงเรียน ชุมชน องค์กรภายในชุมชน เป็นผู้ร่วมกำหนดแผนการเรียนรู้หรือหลักสูตรหรือแผนการจัดกิจกรรมเสริม ติดตาม ประเมินผล ร่วมกัน โดยจัดการส่งเสริมกลุ่มเด็กทุกขั้วาก เด็กปกติ และเด็กที่สนใจ ทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนากลุ่มเด็กและเยาวชน

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มเด็กและเยาวชนตำบลน้ำฟ้ามีการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม ถึงแม้ระยะเวลาในการทำวิจัยเพียง 4 เดือน แต่กลุ่มเด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาไปได้ในจุดหนึ่ง หากมีการระงับเพราะเครือข่ายสนับสนุนขาดความต่อเนื่องอาจมีผลต่อการพัฒนากลุ่มของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้เนื่องจากเด็กมีอายุระหว่าง 7-15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังเรียนแม้จะมีการจัดการกองทุนระดมทุน แต่กระบวนการบริหารจัดการยังต้องพัฒนาในการนำทุนมาบริหาร ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการขับเคลื่อนกิจกรรมของกลุ่มให้มากขึ้น หรือไม่ใช้ทุนหมุนเวียนแต่ใช้แรงงานเท่านั้น ตลาดในการรองรับผลงานและชิ้นงานของเด็กยังมีไม่มากนัก เด็กจะต้องหาตลาดจำหน่ายเองหรือพี่เลี้ยงช่วยในการจัดจำหน่าย ซึ่งหากมีการจัดระบบให้เป็นรูปธรรมชัดเจนน่าจะช่วยให้การดำเนินการของกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เครือข่ายความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่นเพื่อการส่งเสริมกลุ่มเด็กและเยาวชน

จากกระบวนการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายพบว่า การขับเคลื่อนให้เกิดความยั่งยืน คือ การสนับสนุนจากองค์กรในท้องถิ่นทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชน ดังนั้นไม่ว่าการสนับสนุนจะเป็นในด้านใดก็จะเกิดผลดีต่อการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น ซึ่งก็เป็นบทบาทโดยตรงกับบางหน่วยงาน เช่น อบต. ประชาสงเคราะห์ โรงเรียน กลุ่มแม่บ้าน และสาธารณสุข เป็นการเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนหากทุกฝ่ายได้ตระหนักเห็นความสำคัญและร่วมมือประสานเชื่อมโยงซึ่งกันและกันในการพัฒนาเด็กและเยาวชนอันนำมาสู่การสร้างความเข้มแข็งให้เกิดแก่ชุมชนได้ในที่สุด และผลที่จะติดตามมาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนเกิดผลดีกับตัวเด็กและเยาวชน ครอบครัว และสังคม หากทุกชุมชนสามารถปฏิบัติได้จะขจัดปัญหาต่างๆ ได้ง่าย และเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

3. ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนากลุ่มเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาสภาพบริบทของชุมชนน้ำฟ้าทำให้เห็นถึงศักยภาพของชุมชนไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว ภูมิปัญญาหรือวิถีชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งสามารถศึกษาให้เจาะลึกและสามารถขยายผลเพื่อการพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งได้ ถึงแม้ว่างานวิจัยจะใช้ระยะเวลาในการศึกษาสภาพของชุมชนเพียง 4 เดือน แต่ผลจากการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้กับชุมชนทำให้เกิดแนวทางการพัฒนาไปในทิศทางที่รวดเร็ว ซึ่งได้จากการศึกษาเพื่อหาแนวทางกับสภาพเดิมของเด็กน้ำฟ้า แต่กิจกรรมกลุ่มที่เด็กได้ทดลองปฏิบัติก่อให้เกิดรายได้ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างเด็กกับชุมชน เด็กและเยาวชนได้ทำกระบวนการ

ไปได้จนสำเร็จ เกิดจากความร่วมมือใน ขับเคลื่อนระหว่างแกนนำชุมชน เครือข่ายเด็กและเยาวชน องค์กรในชุมชน ซึ่งให้การสนับสนุนเป็นการแสดงถึงศักยภาพของคนในชุมชนที่น่าจะมีข้อที่ ศึกษาเพื่อจะได้เสริมให้เกิดความเข้มแข็งที่ยั่งยืนในหลายๆ ด้านรวมทั้งการสนับสนุนให้เกิดการ ขยายผลต่อผู้ที่สนใจในการศึกษาชุมชนอื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ชุมชนควรสนับสนุนให้กลุ่มเด็กและเยาวชนมีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน เนื่องจากผลการวิจัยแสดงถึงความเข้มแข็งและมีพลัง เอจจึงเอจจึงของเด็กและเยาวชน อย่างเป็นรูปแบบ
2. กลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่อื่นควรจะนำผลวิธีการจากการวิจัยนำไปประยุกต์เพื่อทดลอง และขยายผล
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในการร่วมประสานพัฒนา และเชื่อมโยงกันเป็น สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์ ควรจะเข้ามาร่วมกันสนับสนุนกันอย่างต่อเนื่องในการขับเคลื่อนต่อไป

ข. ข้อเสนอแนะเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานระดับจังหวัด อำเภอ ให้เกิดการสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายให้เข้ามามีรูปแบบที่แน่นอนชัดเจน หน่วยงานองค์กรทั้งในระดับ ตำบล อำเภอ จังหวัด ในการสนับสนุน พัฒนาเครือข่ายเด็กเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และเกิดการต่อเนื่องของกิจกรรม

ค. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยของรูปแบบการขยายผลการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน
2. ควรมีการวิจัยของรูปแบบเครือข่ายขององค์กรในการพัฒนาเด็กและเยาวชนส่งเสริมให้ กลุ่มเด็กและเยาวชนโดยเทคนิคซ่อมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมกลุ่มของกลุ่มเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้

กิจกรรมเลี้ยงปลาเศรษฐกิจ หมู่ที่ 1

กิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง หมู่ที่ 8 กลุ่มที่ 1

กิจกรรมการทำปุ๋ยหมัก หมู่ที่ 8 กลุ่มที่

กิจกรรมผลิตของชำร่วยจากแร่เหล็กน้ำพี้ หมู่ที่ 7

การติดตามโครงการและเยี่ยมชมโครงการ

กระบวนการนำเสนอผลงาน

กิจกรรมขายของหมู่บ้าน 1

กล่าวต้อนรับคณะผู้มาเยี่ยมชมเยือนกลุ่ม/เครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้
คณะอาจารย์สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตัวแทนกลุ่มสรุปผลการดำเนินงาน

มูลนิธิเพื่อแผ่นดิน

สำนักงานกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ได้จัดทำแผนพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยมีเป้าหมายสำคัญ ๓ ด้าน ได้แก่ ๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของชุมชนและท้องถิ่น ๒. ส่งเสริมและพัฒนาระบบนิเวศทางวัฒนธรรม ๓. ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ที่ ๖ การส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๔ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากแหล่งทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๑๖ การส่งเสริมความยุติธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม

[illegible]

แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มเด็กใน
ตำบลบ้านน้ำพี ยังดำเนินกิจกรรม

บุคคลากรของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฯ ได้ใช้เว็บไซต์เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฯ

ซึ่งสหประชาชาติได้มีมติให้
นำกลุ่มแม่บ้านมาแจ้งให้ความช่วยเหลือ
ต่อปัญหาความเป็นวิทยากรและให้
คำแนะนำในการก่อสร้างเสริมที่
ตั้งต้องการเรียนรู้

สำหรับแนวคิดในกฎบัตร
พัฒนากลุ่มเด็กในตำบลที่เน้น
มีโครงการแม่ข่าย โดยอาจารย์

2. รับผิดชอบจากโรงเรียนบ้านปางเสือ
ตน.ได้รู้ น่านป่าด จอสุดขีดอยู่
และครูอีกหลายๆ คนในพื้นที่
พยายามใช้กระบวนการวิจัยเข้าไป
ช่วยกันหารูปแบบ ในการสร้างเครือข่าย
กลุ่มผู้ดูแลที่ทำงานบริหารจัดการ
กันในพื้นที่ตำบลนาเพื่อให้เกิดการ

เพราะเหตุซึ่งประกอบไปด้วยเด็กอายุ
ตั้งแต่ 5 - 12 ขวบกลุ่มหนึ่งมีประมาณ
สี่คนส่วนใหญ่มีปัญหาลึกลับ ซึ่งไม่
แต่กลุ่มก็จะให้หัวหน้ากลุ่มคอย
ทำหน้าที่กระจายงานให้กับลูกทีม
อย่างชัดเจนและเป็นระบบโดยทุก
เข้า จะต้องมีสมาชิกภายในกลุ่มมา
รอตเฝ้าที่โรงเพาะ และต้องร
อย่างมีระดับเพื่อไม่ให้เข้าไปใน
งูเพราะเชื้อ หากสมาชิกคนใด คน
หนึ่งไม่มาทำงาน หรือไม่มาทำงาน
ตามปกติลงก็จะถูกปรับและ
บาท ซึ่งเมื่อปรับเงินจนได้เข้า
กองทุนแล้วก็จะใช้จ่ายอย่างอื่น

หรือเพื่อไว้รอเชื้อเห็ดเพิ่มเต็ม" ส่วนกลุ่มทำปุ๋ยหมัก ลักษณะการบริหารจัดการกลุ่มคล้าย ๆ กับกลุ่มเพาะเห็ด แต่กลุ่มมีเงินลิสปุ๋ยออกขายได้แล้ว โดยบรรจุใส่ถุงพลาสติกขายตามบ้าน 1 ถุงละ 10 บาท สำหรับเด็กกลุ่มอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเลี้ยงไก่ และเลี้ยงปลาซึ่งส่วนมากเป็นเด็กผู้ชายล้วน กลุ่มเด็กเหล่านี้จะมีสร้อยตัวไปด้วยตนเอง จากนั้นสมาชิกแต่ละคนก็จะนำไก่จากบ้านมาและตัวนำมาใส่ไว้ในกรงเลี้ยง พร้อมกับสร้อยทั้งฟักซึ่งเป็นทั้งหมดนี้ไว้สำหรับอนาคตไป

คุณแม่ใจเลาให้ทั้งว่า "เด็ก
กลุ่มนี้จะเลี้ยงไปตามอายุต่อไปก็
การเลี้ยงได้วัย โดยสมาชิกจะ
เก็บเงินค่าละ 10 บาทเพื่อซื้อพื
ปลูกจากสวนลุงปทุมมาฯ ที่สี่ล
ปลา" ผู้ปกครองของเด็กแต่ละคน
จะพากันเอาปลาไปขาย ซึ่งได้มา
คราวใน 1 ถึงลมจะใส่ปลาได้ 20
ตัว โดยจะให้อาหารวันหัวละ 1 มื้อ
เด็ก 2-3 กลุ่มข้างขึ้นเป็นเพียง
บางส่วนของกลุ่มเด็กทั้งสิ้น 8 กลุ่ม
ซึ่งแต่ละกลุ่มจะรวมตัวกันตามอายุ
ตามพื้นที่ ไม่ใช่ตามครัวเรือนเหมือน
ส่วนตัว จากในสมาชิกแต่ละคน
จะมีชื่อทวนเด็กคนอื่น ๆ ที่สนใจ
จะไปศึกษาเด็กคนอื่น ๆ กลุ่มใด
เรื่องเดียวที่มาจากคนอื่น ๆ จึง
ไม่ทราบของ หัวหนึ่งหมากจอย
ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ประสานงาน
ระหว่างกลุ่มเด็กแต่ละกลุ่ม ให้มา
พบปะ พูดคุยในเวทีจัดขึ้น พร้อม
กันนี้ยังจัดให้เด็กแต่ละกลุ่มเข้าไป
ศึกษารูปแบบกิจกรรมที่แต่ละกลุ่ม
ดำเนินการ

ยากตัวอย่างเช่น กลุ่มแพะเผด็จการทางการเมืองของกลุ่มกบฏฮามัก หรือกลุ่มกบฏมณีนี้อาจไปตุลาการทางของลุ่มกบฏการยุทธระหว่างเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเด็กในหมู่บ้านให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น นี่เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งของความพยายามของให้ในชุมชนที่ต้องการเชื่อมเครือข่ายเด็กให้ไม่การทำงาน และเรียนรู้ร่วมกันได้มีผู้ให้โดยดูแล ให้การรักษาพร้อมทั้งกายหยาบอดความรู้ ภูมิปัญญาจากวัฒนธรรมสู่พื้นที่ใหม่โดยรูปแบบ และวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม ๓

อัตชีวประวัติ

ประวัติข้าพเจ้า

1. ข้าพเจ้าชื่อ _____ นามสกุล _____ อายุ _____ ปี ชื่อเล่น _____
เกิดวัน _____ ที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
ที่อยู่เดิม _____
ที่อยู่ปัจจุบัน _____
เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____ ศาสนา _____
น้ำหนัก _____ ส่วนสูง _____
2. การศึกษา
ปัจจุบันศึกษาอยู่วันโรงเรียน _____ โรงเรียน _____
วิชาที่ชอบที่สุด _____
วิชาที่ไม่ชอบที่สุด _____
3. ครอบครัว
มีสมาชิกทั้งหมด _____ คน ได้แก่
1. _____ เป็น _____ อายุ _____ ปี อาชีพ _____
2. _____ เป็น _____ อายุ _____ ปี อาชีพ _____
3. _____ เป็น _____ อายุ _____ ปี อาชีพ _____
4. _____ เป็น _____ อายุ _____ ปี อาชีพ _____
5. _____ เป็น _____ อายุ _____ ปี อาชีพ _____
6. _____ เป็น _____ อายุ _____ ปี อาชีพ _____
4. เพื่อน เพื่อนที่สนิท _____
5. งานอดิเรก ความสามารถพิเศษ _____
6. แผนของชีวิตในอนาคต
การศึกษาต่อ _____
ประกอบอาชีพ _____
7. หวัง ำ ไป
สิ่งที่ชอบ _____
อาหารที่ชอบ _____
กีฬาที่ชอบ _____
ดาราที่ชอบ _____
นักร้องที่ชอบ _____
หนังสือที่ชอบอ่าน _____
เพลงที่ชอบฟัง - ร้อง _____
สัตว์ที่ชอบ _____
สัตว์ที่เกลียด _____

แบบสอบถาม

คำสั่ง จงกรอกแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อให้ผู้ศึกษาทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกสอบถาม สำหรับเป็น
เครื่องมือในการช่วย เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ข้อมูลเหล่านี้จะเก็บไว้เป็นความลับ

1. ชื่อ - สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
วัน เดือน ปี (ที่กรอก) _____
2. เกิดเมื่อวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____ ศาสนา _____
ภูมิลำเนาเดิม บ้านเลขที่ _____ ถนน _____ ตำบล _____
อำเภอ _____ จังหวัด _____
รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____
3. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ _____ ถนน _____
ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____
4. ชื่อบิดา _____ อาชีพ _____
การศึกษา _____
5. ชื่อมารดา _____ อาชีพ _____
การศึกษา _____
6. ชื่อผู้อุปการะ (ถ้ามี) _____ อาชีพ _____
การศึกษา _____
7. ชื่อผู้ปกครองขณะที่เรียนหนังสือ _____ อาชีพ _____
การศึกษา _____
8. จำนวนพี่ชาย _____ คน จำนวนพี่สาว _____ คน
9. จำนวนน้องชาย _____ คน จำนวนน้องสาว _____ คน
10. อยู่บ้านตนเองหรือหอพัก _____
11. มีห้องนอนส่วนตัวหรือไม่ _____
12. พี่ชายหรือพี่สาว น้องชายหรือน้องสาว ที่เรียนอยู่โรงเรียนแห่งนี้ _____
13. เคยเรียนโรงเรียนประถมศึกษาที่ไหนมาก่อน _____
14. ปัจจุบันเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่โรงเรียน _____
15. วิชาที่ชอบมากที่สุด _____
เหตุผลที่ชอบ _____
16. วิชาที่ไม่ชอบมากที่สุด _____
เหตุผลที่ไม่ชอบ _____
17. ใช้เวลาเรียนวันละกี่ชั่วโมง _____
18. เคยสอบตก ชำชั้นหรือไม่ (ถ้าเคยให้ระบุชั้น) _____
19. เล่นดนตรีเป็นหรือไม่ (ถ้าเป็นโปรดระบุชื่อ) _____
20. เคยแข่งขันกีฬาหรือไม่ (ถ้าเคยโปรดระบุชื่อ) _____
21. ใช้เวลาพักผ่อนนอกจากเรียน เฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง _____
22. เป็นสมาชิกชมรมอะไรในโรงเรียน _____

แบบสำรวจปัญหาสังคมทั่วไป

ให้ท่านกาเครื่องหมาย / หน้าปัญหาที่ท่านมี

- _____ 1. คิดว่าตัวเองทำถูกเสมอ
- _____ 2. คิดว่าตนเองไม่มีความสุขตลอดเวลา
- _____ 3. เข้ากับเพื่อนฝูงไม่ได้
- _____ 4. อยากมีเพื่อนหญิง
- _____ 5. อยากมีเพื่อนชาย
- _____ 6. ไม่อยากพบคนแปลกหน้า
- _____ 7. อยากอยู่ตามลำพัง
- _____ 8. ไม่รู้ว่าจะวางตัวอย่างไรกับเพื่อนต่างเพศ
- _____ 9. ไม่รู้ว่าจะทำอะไรในเวลาว่าง
- _____ 10. ใจคอไม่ปกติเสมอ
- _____ 11. อาจารย์บางท่านหอดทิ้ง
- _____ 12. เพื่อนฝูงทอดทิ้ง
- _____ 13. ไม่มีเพื่อนต่างเพศเลย
- _____ 14. นักเรียนชั่วเข้าเสมอ
- _____ 15. ตัวเองเป็นคนหน้าตาไม่ดี
- _____ 16. มีความหวาดกลัวเสมอ
- _____ 17. เป็นคนมีหัวดี ไม่ยอมใคร
- _____ 18. โกรธง่ายเวลาเพื่อนล้อ
- _____ 19. เวลาไม่สบายใจไม่ชอบปรึกษาใคร
- _____ 20. ไม่มีเวลาพักผ่อน
- _____ 21. รู้สึกประหม่าทำอะไรไม่ถูกเมื่อมีคนมาก
- _____ 22. รู้สึกไร้ค่าคนเดียว
- _____ 23. เวลาโกรธชอบพาลคนอื่น
- _____ 24. โกรธเพื่อนบ่อย
- _____ 25. เป็นคนเชื่อง่าย
- _____ 26. ไม่เป็นคนเชื่อง่าย
- _____ 27. รู้สึกอายเมื่อพูดถึงเพศ
- _____ 28. ไม่เคยได้เป็นหัวหน้า
- _____ 29. ไม่ชอบร่วมกิจกรรมกับเพื่อน
- _____ 30. รู้สึกไม่มีใครเข้าใจตนเอง
- _____ 31. ชอบนินทาหรืออิจฉาคนอื่น
- _____ 32. มีความคิดเห็นรุนแรง
- _____ 33. รู้สึกไม่ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น
- _____ 34. รู้สึกว่าตนเองเป็นคนเลิ่ดร้อน
- _____ 35. เป็นคนมีอารมณ์อ่อนไหว
- _____ 36. ไม่ค่อยกล้าทำอะไรเพราะกลัวผิด

แบบสำรวจปัญหา

คำชี้แจง ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านเพื่อประโยชน์ในการแนะแนว

เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน มีปัญหาดังนี้

_____ เรียนอ่อน	_____ คิดเลขไม่เก่ง
_____ เรียนไม่เข้าใจ	_____ ไม่มีสมาธิ
_____ เปื่อหน่ายและอ่อนเพลีย	_____ ไม่มีอุปกรณ์การเรียน
_____ ไม่ชอบเรียน	_____ ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ
_____ อ่านหนังสือช้า	_____ แบ่งเวลาไม่เป็น
_____ เรียนไม่ทันเพื่อน	_____ อื่น ๆ
_____ กลัวว่าจะสอบตก	

เกี่ยวกับส่วนตัวและสังคม มีปัญหาดังนี้

_____ เข้ากับเพื่อนไม่ได้	_____ ไม่มีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ
_____ ไม่รู้จะวางตัวอย่างไรกับเพื่อนต่างเพศ	_____ โกรธง่าย
_____ อยากอยู่ลำพังคนเดียว	_____ ชอบอิจฉาเพื่อน
_____ เพื่อนฝูงชอบขำเข้าเสมอ	_____ มีความคิดเห็นรุนแรง
_____ ไม่อยากพบคนแปลกหน้า	_____ ชอบเอาแต่ใจตนเอง
_____ ครอบครัวยากจน	_____ ไม่มีใครเข้าใจ
_____ รู้สึกว่าเป็นคนเลวทร่อน	_____ ทะเลาะกับเพื่อนบ่อย
_____ เพื่อน ๆ ไม่ค่อยเชื่อคำพูด	_____ ไม่ชอบคนบางคนในห้อง

เมื่อมีปัญหาในใจมักปรึกษาหารือกับใครบ้าง

_____ บิดา	_____ มารดา	_____ ครูประจำชั้น
_____ เพื่อน	_____ อื่น ๆ ระบุ _____	

ความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามแนวทางรู้จักตนเอง

คำชี้แจง ให้ท่านเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์และเป็นความจริงมากที่สุด

ชื่อ - สกุล _____

พิจารณาตนเอง

1. เพิ่งรู้ว่าตัวเองเป็น _____
2. ยอมรับว่าตนเอง _____
3. รู้สึกว่าตนเองมีความสุขที่ _____
4. แปลกใจที่พบว่าตนเอง _____
5. สังเกตได้ว่าตนเองเป็น _____
6. จำได้ว่าตนเอง _____
7. ไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่าตนเองจะ _____
10. สบายใจที่ตนเอง _____

ข้าพเจ้าคือใคร

1. ข้าพเจ้าชื่อ _____
2. งานบ้านที่ข้าพเจ้าทำประจำคือ _____
3. สิ่งที่ชอบในตัวของข้าพเจ้าคือ _____
4. ข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งที่ดีในตัวข้าพเจ้าคือ _____
5. สิ่งที่ข้าพเจ้าคิดว่าเลวร้ายที่สุดในตัวของข้าพเจ้าคือ _____
6. คนที่ข้าพเจ้าอยากทำตัวเหมือนคือ _____
7. สิ่งที่ข้าพเจ้ารู้สึกอับอายที่สุดในชีวิตคือ _____
8. สิ่งที่ข้าพเจ้าภูมิใจที่ได้ทำคือ _____
9. ข้าพเจ้าเรียนเพื่อ _____
10. ครูที่ข้าพเจ้าชอบที่สุดคือ _____
11. สิ่งที่ดีที่สุดโรงเรียนคือ _____
12. สิ่งที่เลวร้ายที่สุดในโรงเรียนคือ _____

มาตราส่วนประมาณค่า

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องให้ตรงกับความจริงของข้อมูลต่อไปนี้ จะเก็บไว้เพื่อ
ประโยชน์ในการแนะแนว และจะเก็บไว้เป็นความลับ

คุณลักษณะ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กล้าแสดงออก			
2. ความตั้งใจเรียน			
3. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่			
4. ความขยันหมั่นเพียร			
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง			
6. การควบคุมอารมณ์			
7. การยอมรับตนเอง			
8. การยอมรับผู้อื่น			
9. การคบเพื่อนเพศเดียวกัน			
10. การคบเพื่อนเพศเดียวกัน			
11. ความร่วมมือในการทำงาน			
12. การรักษาผลประโยชน์ของตนเอง			
13. การรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม			
14. ความอดทน			
15. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง			
16. ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น			
17. ความผูกพันในครอบครัว			
18. ความผูกพันในหอพัก			
19. ความเป็นระเบียบในการทำงาน			
20. ความรอบคอบในการทำงาน			
21. การให้อภัย			
22. การมองโลกในแง่ดี			
23. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			
24. ความรับผิดชอบ			
25. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์			
26. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี			
27. มีสันมาคารวะ			
28. เป็นคนเปิดเผย			
29. เป็นคนที่ชอบระบายความในใจให้ผู้อื่นฟัง			
30. การทำงานด้วยตนเอง			

23. เคยเป็นกรรมการอะไรของโรงเรียนหรือไม่ _____
24. คิดจะศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือไม่ _____
25. ชอบอ่านหนังสือประเภทใด _____
26. ชอบดูภาพยนตร์ประเภทใด _____
27. ชอบฟังเพลงประเภทใด _____
 ชอบร้องเพลงประเภทใด _____ เวลาใดบ้าง _____
28. ฟังวิทยุประมาณสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง _____ ชั่วโมง
29. ดูโทรทัศน์ประมาณสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง _____ ชั่วโมง
30. วันหยุด เสาร์- อาทิตย์ ส่วนมากทำอะไรบ้าง _____

31. เวลาว่างทำอะไรบ้าง _____

32. ภายในชั้นเรียนมีเพื่อนจำนวนทั้งหมด _____ คน ชาย _____ คน หญิง _____ คน
33. เพื่อนที่ชอบมากที่สุด _____
34. สุขภาพข้าพเจ้า ดีมาก _____ ดี _____ ปานกลาง _____ ไม่ดี _____
35. สายตาข้าพเจ้า สั้น _____ ยาว _____ เอียง _____ ปกติ _____
36. ปัญหาที่พบ ด้านสุขภาพ _____
37. ปัญหาที่พบ ด้านครอบครัว _____
38. ปัญหาที่พบ ด้านการเรียน _____
39. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าเรียนเก่ง _____ มาก _____ ปานกลาง _____ ไม่เก่ง _____
40. ข้าพเจ้าพอใจและเต็มใจเรียน มาก _____ ปานกลาง _____ น้อย _____
 ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้า เป็นคนพูดมาก _____ ปานกลาง _____ น้อย _____
41. สาเหตุของการโกรธของข้าพเจ้า เนื่องจาก
 เพื่อน _____ การเรียน _____ การงาน _____ อื่น ๆ _____
42. ข้าพเจ้าระงับความโกรธด้วยวิธี
 ร้องเพลง _____ ดูโทรทัศน์ _____ เล่นเกม _____ ฟังวิทยุ _____
 นอนหลับ _____ อื่น ๆ _____
43. ข้าพเจ้าคิดว่า อาการโกรธของข้าพเจ้ารุนแรง
 เล็กน้อย _____ พอสมควร _____ มาก _____ ไม่สามารถวัดได้ _____
44. ถ้าข้าพเจ้าเครียด ในเรื่องเรียนจะระบายโดยวิธี _____
45. ระยะเวลาในการโกรธของข้าพเจ้า นาน _____
46. อื่น ๆ (ถ้ามี) _____

การเชื่อมโยงคำกับความรู้สึก

ให้ท่านเขียนความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่อไปนี้ ตรงตามความเป็นจริง

1. ตัวฉัน _____
2. พ่อ _____
3. แม่ _____
4. พี่ _____
5. น้อง _____
6. เพื่อน _____
7. ครู _____
8. บ้าน _____
9. ครอบครัว _____
10. โรงเรียน _____
11. เงิน _____
12. ของใช้ _____
13. อุปกรณ์การเรียน _____
14. ห้องนอน _____
15. การแต่งกาย _____
16. การพูด _____
17. อนาคต _____
18. ความดี _____
19. ความสุข _____
20. ความไม่ดี _____
21. การนอนหลับ _____
22. การร้องเพลง _____

ชื่อ อนุ อรรณพ ๖๖หมณาศ

หมู่ที่ ๕

เรียงความเรื่องความประทับใจที่ข้าพเจ้าได้ร่วมโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน

กับเจ้าหน้าที่อาสาสมัครในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่ข้าพเจ้าไม่รู้ ทำให้ข้าพเจ้ามีความ

และขยันอดทนมากขึ้น ทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้มากขึ้นทั้งตัวข้าพเจ้า

แต่ในการกลับมาก็ได้ฝึกการกล้าหาญและมีสำนึกว่าข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าก็ได้ฝึก การคิดปัญหา และข้าพเจ้าขอขอบคุณข้าพเจ้า
ที่ได้

สิ่งที่ช่วยเหลือและสนับสนุนทีมงานของกลุ่มประสบกับผลสำเร็จมีอะไรบ้าง

1. ได้รับการสนับสนุนจาก อาจารย์ สมิใจ นานาตา
2. ได้รับการสนับสนุนจาก พี่ภรณ์
3. ได้รับการสนับสนุน และ เงินทุน จากพี่จอย

ท่านคิดว่าอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มของท่านมีอะไรบ้าง

พบปัญหาในการดำเนินกิจการ ขาดเงินทุน เข้ามาให้ความช่วยเหลือ เข้าใจในแต่ และ อย่าง

ท่านใช้วิธีใดบ้างในแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้น

1. ติดต่อเงินทุนของแต่ของมาใช้ในการกิจการของกลุ่มก่อน
2. ไม่ค่อยรู้เรื่อง ได้ปรึกษาพี่ที่พอในขุมน้ำ

ประโยชน์ใดบ้างที่กลุ่มของท่านได้บ้างจากการได้เข้าร่วมในโครงการ

นอกจากนี้ในกลุ่มของข้าพเจ้า จะได้รับผลประโยชน์อะไร
ได้มีเพื่อนและอีกด้วยก็ได้รับผลประโยชน์จากทางหน่วยงานอีก
และได้เรียนรู้จักด้วย

ชื่อ อักษรนามสกุล หมู่ที่ ๕

เรียงความเรื่องความประทับใจที่ข้าพเจ้าได้ร่วมโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนฯ

ข้าพเจ้ามีครอบครัวสี่คนประกอบไปด้วย พ่อ แม่ พี่สาว และน้องสาว
โครงการที่ข้าพเจ้าได้เข้าร่วม ได้ช่วยพัฒนาและปรับปรุง
และทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา และตามความสนใจในกลุ่มของเรา
และได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา และได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา
และได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา และได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา
และได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา และได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา
และได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา และได้เรียนรู้และฝึกฝนกลุ่มของเรา

สิ่งที่ช่วยเหลือและสนับสนุนให้งานของกลุ่มประสบกับผลสำเร็จมีอะไรบ้าง

1. ได้รับคำแนะนำที่ดีจากผู้ปกครอง
2. ได้รับคำแนะนำที่ดีจากผู้ปกครอง
3. ได้รับคำแนะนำที่ดีจากผู้ปกครอง

ท่านคิดว่าอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มของท่านมีอะไรบ้าง

1. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์
2. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์
3. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์

ท่านได้วิธีใดบ้างในแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้น

1. หาวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติม
2. หาวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติม
3. หาวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติม

ชื่อ น.ส. สุภาวณีย์ แสงเงาธรรม

หน้าที่ 2.

เรียงความเรื่องความประทับใจที่ข้าพเจ้าได้ร่วมโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนฯ

ข้าพเจ้ามีความรู้สึกประทับใจมากที่สุดที่ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนา

เด็กและเยาวชน โครงการนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้ศึกษาสิ่งต่าง ๆ ที่สิ่งต่าง ๆ

ที่ยังไม่รู้ ยังไม่ได้ทำ และให้ประสบการณ์ และข้อคิดกับตนเองมากมาย

และทำให้เราได้รู้ถึงการรวมกลุ่มและทำอะไร ก็จะต้องทำเป็นกลุ่ม

เพราะข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานเป็นกลุ่มนั้นจะได้ผลสำเร็จมากกว่า

การทำงานคนเดียว เพราะทุกคนได้เสนอข้อคิด และเหตุผลต่าง ๆ แตก

ต่างกันไป แต่ในทางกลับกันทางกลุ่มอาจจะเกิดปัญหาได้เหมือนกัน

เล็กน้อย แต่กลุ่มก็ตัดสินใจปัญหาได้ด้วยเหตุผลที่ลงตัว และโครงการนี้ยัง

ทำให้รู้สึกประทับใจ

สิ่งที่ช่วยเหลือนและสนับสนุนให้งานของกลุ่มประสบความสำเร็จมีอะไรบ้าง

1. ได้รับการสนับสนุนจาก คนในท้องถิ่น.
2. ได้รับการสนับสนุนจาก อาจารย์ ธีรวิทย์ ยานาตย.
3. ได้รับการสนับสนุนจาก พี่จอย.

ท่านคิดว่าอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มของท่านมีอะไรบ้าง

อุปสรรคของกลุ่มคือ ทุนมีต้นทุนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และค่าเช่า
ที่จอดรถ หมู่กลุ่มขาดวิทยากร ที่ระดมทุนเอาเรื่องต่าง ๆ ที่เขาเขาเรา

ท่านใช้วิธีใดบ้างในแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้น

เราแก้ ปัญหาที่กลุ่มมาไม่ทันคือ เราประชุมกลุ่มกัน และลงทุนนำวมกัน
เพื่อให้ผู้ ที่พอจะ ส่งเราได้ ส่งเราทำสื่อ ต่าง ๆ ที่พอจะทำได้

ประโยชน์ใดบ้างที่กลุ่มของท่านได้บำเพ็ญจากการได้เข้าร่วมในโครงการ

กลุ่มของเรา นอกจากได้เรียนรู้ ในด้านต่าง ๆ แล้ว เรายัง ช่วยเหลือ
ผู้รอบของเรา อีกด้วย ไม่จำเป็นการเก็บขยะ หรือการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ

ป.ศร. 1541 /พิเศษ

ศูนย์วังเย็น

81/1 ต.น้ำพี้ อ.ทองแสนขัน

จังหวัดอุตรดิตถ์ 53230

14 ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอศึกษาดูงาน

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาภาคเหนือ

ตามที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ ร่วมกับองค์กรท้องถิ่นอุตรดิตถ์ โดยการสนับสนุนของ
ลวกภาคเหนือ ได้จัดให้มีกิจกรรมสนับสนุนประชาคมวิจัยจังหวัดอุตรดิตถ์ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือ
ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองนั้น เพื่อให้การประสานความร่วมมือและ
เกิดผลดี โครงการวิจัยการหาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้โดยการสนับสนุน
ของชุมชนตำบลน้ำพี้ จึงได้จัดการศึกษาดูงานและเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการทดลองในระยะ
ต่อไป ทางทีมงานวิจัยได้ปรึกษาและเห็นควรจะให้เด็กในโครงการได้หาความรู้ด้านวิชาชีพจากสถาบัน
ที่ดำเนินการอยู่แล้ว ซึ่งจำนวนเด็กและเยาวชนที่จะมาศึกษาดูงานในศูนย์พัฒนาภาคเหนือที่จำนวน
30 คน และใคร่ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่มาให้ความรู้ในวันเสาร์ที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2544
เวลา 13.00 - 16.00 น. เป็นต้นไป

ทางทีมงานวิจัยใคร่ขอขอบพระคุณที่ท่านและเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาภาคเหนือ ที่ให้ความ
ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกทั้งปวงและเป้าหมายของงานวิจัยท้องถิ่นของจังหวัดอุตรดิตถ์ให้สำเร็จ
เป็นอันดีด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

(นางสมใจ ยาบ้าคาย)

หัวหน้าโครงการวิจัยเด็กและเยาวชนตำบลน้ำพี้